

Prykarpattia historical heritage

Natural,
historical,
cultural and
ethnographical
monuments

Historical-cultural edition

Прикарпаття спадщина ВІКІВ

Пам'ятки
природи,
історії,
культури,
етнографії

Історико-культурологічне видання

Автор ідеї та головний редактор
Микола Кугутяк

Технічний керівник проекту
Петро Мелень

Редакційна рада

Віктор Анушкевичус, Микола Кугутяк,
Петро Мелень, Богдан Остафійчук,
Ігор Олійник, Роман Ткач

Рецензенти

Олександр Реєнт – член-кореспондент НАН України,
доктор історичних наук, професор (Інститут історії України
НАН України)

Май Панчук – доктор історичних наук, професор
(Інститут політичних та етнонаціональних досліджень імені
Івана Кураса НАН України)

Микола Литвин – доктор історичних наук, професор
(Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН
України)

Історико-культурологічне видання "Прикарпаття: спадщина віків" присвячене 15-й річниці Незалежності України. Книга містить багатий різноплановий ілюстративний і текстовий матеріал, який розкриває величну красу природи та неповторний колорит місцевої традиційної народної культури Карпатського краю, проливає світло на його складну і героїчну історію, демонструє туристичний потенціал сучасної Івано-Франківської області. Видання розраховане на учнівську та студентську молодь, викладачів і вчителів, краєзнавців, туристів і гостей краю, всіх, кого цікавить минуле і сьогодення нашої Батьківщини

Редакційна колегія

Петро Арсенич, Зіновій Береговський, Зінаїда Болюк, Василь Бурдуланюк, Володимир Великий, Богдан Гаврилів, Тамара Галицька-Дідух, Володимир Грабовецький, Іван Дячишин, Олег Єгрешій, Олег Жерноклеєв, Степан Кобута, Микола Кугутяк, Ігор Кочкін, Олександр Лисенко, Тарас Маланюк, Олександр Марущенко, Василь Марчук, Петро Мелень, Григорій Мельник, Іван Миронюк, Катерина Мицан, Михайло Паньків, Степан Пушик, Ігор Райківський, Борис Савчук, Михайло Сигидин, Роман Сливка, Богдан Томенчук, Романія Постолянюк, Володимир Федорак, Петро Федорчак

Пам'ятки природи
Natural monuments

16

Історичний літопис
The annals of local history

58

Етнографічна мозаїка
The ethnographic mosaic

438

Прикарпаття туристичне
Prykarpattia for tourists

504

Під владою Австро-Угорської імперії (1772-1918)

Prykarpattya under domination of Austrian-Hungarian Empire (1772-1918)

У 1772 р. внаслідок першого поділу Польщі Галичина була приєднана до Австрії, яка в 1774 р. окупувала й Буковину. 25 жовтня 1772 р. австрійські війська ввійшли до м. Станіслава. Під владою Австрійської (з 1867 р. – Австро-Угорської) імперії західноукраїнські землі залишалися до її розпаду в листопаді 1918 р. та утворення ЗУНР отже, майже півтора століття. У цей час українці виявилися поділеними між двома імперіями: переважна більшість території України (Наддніпрянщина) потрапила під владу Росії.

У межах Австрії західноукраїнські землі залишилися розмежованими, належали до різних за розміром та поліетнічних за характером адміністративно-територіальних одиниць. Історична Галичина (сучасні Івано-Франківська, Львівська і Тернопільська області) була об'єднана з частиною польських земель у один коронний край – “Королівство Галиції та Лодомерії (Володимирії – від назви м. Володимира Волинського) з великим князівством Краківським і князівствами Освенцімським та Заторським” з центром у Львові. Увесь край одержав скорочену назву – Галичина, лише умовно поділявся на Східну (українську) та Західну (польську) частини. Українські землі Буковини разом з частиною румунських входили до складу єдиного Герцогства Буковина, були його північною частиною. Закарпаття входило в межах імперії безпосередньо до складу Угорщини.

Австрія зайняла Галичину, формально покладаючись на факт володіння цим краєм угорськими королями протягом недовгого часу в XIII ст., тому всі австрійські монархи, починаючи з Марії-Терезії, носили також титул “королів Галичини і Лодомерії”.

Східна Галичина, населена переважно українцями (“руси́нами”, як вони себе частіше називали до кінця XIX ст.), поділялися спочатку на округи, а з 60-х років XIX ст. – на повіти.

Прикарпаття займало одне з перших місць за питомою вагою греко-католиків, українців, особливо Косівський, Богородчанський, Снятинський, Калуський і Надвірнянський повіти, де вони становили (за даними перепису 1869 р.) понад 80 %. Щодо національних меншин, то найвищими

Франц-Йосиф I – імператор з династії Габсбургів, що найдовше був при владі (1848-1916) з усіх правителів Австрії (Австро-Угорщини)

Franz Josef I, Emperor of Habsburg Dynasty, whose reign was the longest in the history of the Austro-Hungarian Empire (1848-1916)

в Тлумацькому, Станіславському і Рогатинському повітах, а юдеїв, євреїв – у Станіславському та Коломийському.

Водночас вірмени, які були чисельно великою національною групою в період середньовіччя, на той час майже повністю асимілювалися.

Станом на 1900 р. на території Прикарпаття (сучасної Івано-Франківської області) мешкало 1 млн. 87,7 тис. осіб, з них 73,5 % складали українці, 13,4 % – євреї, 12 % – поляки. Помітною етнічною групою за роки австрійської влади стали німці. На 1900 р. в усій Східній Галичині їх було понад 60 тис.

Роки попереднього, польського панування

були для галичан епохою політичної анархії, феодальних міжусобиць і свавілля. У складі феодально роздробленої Речі Посполитої, що перебувала у стані безперервних війн, соціальних потрясінь, Галичина була у важкому занедбанні, практично без промисловості і великих міст, без жодної соціальної інфраструктури, системи освіти тощо, селяни перебували у важкій кріпосній залежності. Тому місцеве населення радо вітало прихід австрійців, і його сподівання значною мірою справдилися. Австрійська держава відразу обмежила самовладдя польських шляхтичів. Реформи австрійської імператриці Марії-Терезії та її сина Йосифа II в дусі освіченого абсолютиз-

Гуцульська дружина під час приїзду імператора Франца-Йосифа I до Коломиї 1880 року. Поштова листівка початку XX ст.

Hutsul armed detachment is welcoming Franz Josef during his visit to Kolomyia 1880. A postcard of the beginning of the 20th century.

Грамота про підтвердження шляхетства і право на земельні володіння в Галичі, засвідчена у Львові в липні 1799 р.

Diploma certifying aristocratic origin and right of land ownership in Halych. Registered in Lviv, in July, 1799

Михайло Левицький (1774-1858) – греко-католицький церковний діяч, уродженець с. Ланчина (тепер – Надвірнянського району). Випускник теологічного факультету Віденського університету, здобув науковий ступінь доктора богослов'я. 1816-1848 роки – галицький митрополит, став 1856 р. першим кардиналом Української греко-католицької церкви. Виступив на підтримку створення Головної руської ради 1848 р.

Mykhaylo Levytskyi (1774-1858), Greek-Catholic priest, born in Lanchyn village (now Nadvirna district). Graduated from the Theological department of Vienna University, Doctor of Theology. In 1816-1848 was the Metropolitan of Galicia. In 1856 was the first Cardinal of the Ukrainian Greek-Catholic Church. Advocated the idea of the Chief Rus' Council formation in 1848

му (70 – 80-і роки XVIII ст.) скасували особисту залежність селян, надали їм елементарних громадянських прав, обмежили панщину, запровадили обов'язкову початкову освіту рідною мовою, підвищили статус Греко-католицької церкви. Унаслідок реформ дещо покращилося соціальне і матеріальне становище двох основних прошарків українського люду – селянства та греко-католицького духовенства, що відкрило можливості для культурного відродження русинів-українців.

Австрійський період в історії Галичини став часом відносної соціально-політичної стабільності, інтеграції краю в загальноєвропейські модернізаційні та культурні процеси. Саме тоді виникли і з часом набули помітного розвитку ті галузі виробництва, які фактично досі визначають економічне обличчя Прикарпаття – гірничодобувна, нафтова, лісова, соледобувна і солеварна, шкіряна тощо.

На початок XX ст. галицька соляна промисловість давала близько 50 тис. тонн продукції щорічно. Головні солеварні знаходилися в Болахіві, Долині, Калуші, Делятині, Ланчині, Косові та інших місцевостях краю. Серед продукції, що вивозилася за межі краю, перше

місце в кінці XIX – на початку XX ст. посідала нафта. На початку XX ст. Галичина забезпечувала до 5 % світового нафтовидобутку. Його найвагоміша частка припадала на Дрогобицько-Бориславський басейн (тепер у Львівській області). Однак важливі родовища і нафтокопальні були й на Станіславщині – у Битковій Слободі Рунгурській, Ріпному, розробка якої розпочалася в 60-х роках XIX ст. Значна частина галицької нафти перероблялася на австрійських і угорських нафтоперегінних заводах.

Тисячі голів худоби, вирощеної на Прикарпатті, знаходили збут на ринках Австрії. 1843 р. на цукровому заводі в Тлумачі була встановлена одна з перших у Галичині парових машин. Раніше ніж на теренах підросійської України, були прокладені перші залізничні колії: 1861 р. Львів був сполучений з Краковом і Віднем, невдовзі лінію продовжено через Станіслав до Чернівців і Рахова. Мережа залізниць на західноукраїнських землях у складі Австро-Угорщини станом на 1914 р. була в півтора рази густішою, ніж на Наддніпрянщині.

Для ремонту вагонів і паровозів у Станіславі були відкриті спеціальні майстерні. Залізниця

Загальний вигляд м. Станіслава кінця XVIII ст. Картина невідомого художника

General view of Stanislav in the late 18th century.

Вигляд центра м. Станіслава із ратушею. Кінець XIX ст.

General view of Stanislaw downtown with the City Hall. Late 19th century

ганції з'явилися й у менших містах і містечках. Поряд із новітніми засобами комунікацій зберігли своє значення й традиційні шляхи сполучення. Сплав лісу швидкоплинними гірськими річками довго був незамінним видом транспортування сировини для лісової і деревообробної промисловості. Низинні річки, як і раніше, залишалися важливими транспортними артеріями.

Міста й містечка стають не лише адміністративними, ремісничо-торговельними, але й промисловими центрами, залізничними вузлами. Роль сільського господарства в житті міської населення помітно зменшується. Станом на 1910 р. в усьому Галицькому коронному краї Буковинсько-Угорщини офіційно налічувалося 98 міст і 197 містечок. На теренах сучасної Івано-Франківської області в австрійський період статус міста мали Станіслав, Долина, Болехів, Коломия, Рогатин, Галич, Снятин і Тисмениця, а статус містечок – Богородчани, Рожнятів, Городенка, Калуш, Косів, Надвірна, Делятин, Печеніжин, Ільшівці, Бурштин, Заболотів, Тлумач, Отинія.

Центральні частини міст набувають модерного європейського вигляду. Багато будівель мають кілька поверхів, вулиці вимощені бруківкою,

з'являються тротуари для пішоходів. Перші поверхи будинків займають крамниці, ательє, майстерні, аптеки, кав'ярні.

Австрійський адміністративно-територіальний устрій передбачав поділ усієї Галичини на 82 політичні й 190 судових повітів, які об'єднувалися в 17 судових округів (1910 р.). Територію сучасної Івано-Франківської області охоплювали тоді 12 політичних повітів (Богородчанський, Долинський, Городенківський, Калуський, Коломийський, Косівський, Надвірнянський, Рогатинський, Снятинський, Станіславський, Товмацький, Печеніжинський). Центром Галицького коронного краю було м. Львів, де знаходилася резиденція крайового управління – Галицького намісництва. Серед чиновників місцевих органів державної влади переважали поляки.

Велику роль у житті галицьких міст відігравали національні меншини. На Прикарпатті лише в Галичі, Делятині й Печеніжині понад половину населення складали українці. У більшості міст і містечок переважало польське та єврейське населення. Питома вага українців серед міських жителів у цілому не перевищувала третини, але характерно, що в найбільших містах краю ук-

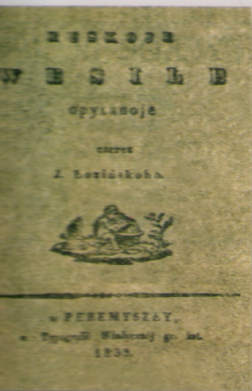
Микола Верещинський (1793-1882) – український педагог, громадський діяч, меценат. Мешкав у м. Коломиї і відіграв важливу роль у становленні української літератури в Галичині. Надав кошти на друк перших видань народною мовою – “Русалки Дністрової” (Будапешт 1837), “Галицьких проповідей і загадок” (Відень 1841), “Вінок русинам на обжинки” (Т. 1 Відень 1846). Голова Коломийської Руської Ради 1848 р., брав активну участь у культурно-освітній діяльності галицьких українців під час революції

Mykola Vereshchynskyi (1793-1882), Ukrainian teacher, public man, Maecenas. Lived in the town of Kolomyia and played significant role in formation of the Ukrainian literature in Galicia. Endowed Rusalka Dniestrov (The Nymph of the Dniester), the first publication in the Ukrainian language (Budapest, 1837), Galician Sayings and Riddles (Vienna, 1841), Harvesting Wreath for Rus' people (Vol.1, Vienna, 1846). Head of the Kolomyia Rus' Council in 1848. Took an active part in cultural and educational activities of Galician Ukrainians during the revolution

Ратуша в м. Станіславі. Автор проекту – Ф. Покутинський, А. Пшибиловський, побудована 1870 р. Знищена в роки Першої світової війни

City Hall in Stanislaw designed by Prof. Pokutyński, A. Pszybyłowski. Built in 1870. Destroyed during World War

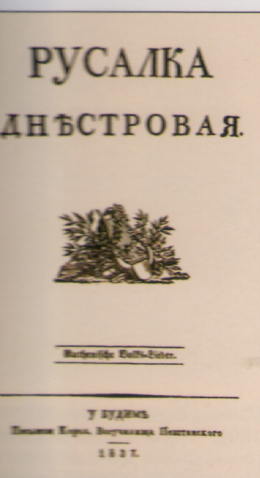
Обкладинка збірки народних пісень і весільних обрядів "Руське весілля", виданої в Перемишлі 1835 р. Автор її – греко-католицький священик, учений-етнограф і мовознавець Йосип Лозинський – один із перших у Галичині порушив питання про використання в українському письменстві народної мови, пропонував запровадити латинський алфавіт і з цією метою видав збірку латинкою

Cover of *Rus' Wedding Party*, the collection of songs and wedding rites, published in Peremyshl in 1835 by Yosyp Lozynsky, Greek-Catholic priest, ethnographer and linguist, who was the first in Galicia to raise the problem of the vernacular Ukrainian in literature and suggested using the Latin alphabet; therefore he published this book in Latin script

Маркіян Шашкевич (1811-1843) – ініціатор заснування і лідер "Руської трійці". Відомий як етнограф, письменник, автор брошури "Азбука і abecadlo" (1836 р.), що аргументовано виступила за збереження кирилиці для українського письма, проти латинки. Склав перший у Галичині підручник для читання народною мовою

Markiian Shashkevych (1811-1843), initiator, founder and leader of the *Rus'ka Triytsia*. Famous ethnographer, writer. Author of the brochure "ABC book and abecadlo" (1836), where presented the arguments for the use of the Cyrillic alphabet for the Ukrainian language. Compiled the first course book for reading in Ukrainian in Galicia

Національно-літературний альманах "Русалка Дністровая", після виходу в світ, у Відні, був забороною австрійською цензурою. Це була перша українська книга, видана народною українською мовою в Галичині, виразно відстоювала єдність Галичини з Наддніпрянською Україною. Співавторами альманаху були Маркіян Шашкевич, Іван Микитич і Яків Головацький – увійшли в історію як "Руська трійця"

Rusalka Dnistrova (The Dniester Water Nymph), edited by Markiian Shashkevych, Iwan Mikitych and Yakiv Holovatsky, who became known as the "Rus'ka Triytsia" (Ruthenian Triad). It was the first book published in vernacular Ukrainian in Galicia. It proclaimed the unity of Galicia with the main part of the country (the Ukraine) at that period. Markiian Shashkevych, Ivan Mikitych and Yakiv Holovatsky were co-authors of the book.

райці значно поступалися полякам і євреям і у Станіславі, приміром, наприкінці XIX ст. їх було близько 10 % (переважали поляки), а в Коломиї – 20 % (більшість населення міста – євреї).

Нове обличчя міст визначали об'єкти соціальної інфраструктури, споруджені в австрійський період історії. Серед них виділялися насамперед заклади освіти, культури, охорони здоров'я. Українська чоловіча гімназія в Коломиї (1893 р.) була однією з двох державних українських гімназій на теренах Прикарпаття. Ще одна діяла з 1905 р. у Станіславі. Приватні українські гімназії виникли на початку XX ст. також у Городенці, Рогатині, Долині. А загалом, освіта залишалася переважно польською. Поляки становили 80 % учнів середніх шкіл. Тим часом понад 60 % населення Галичини залишалося неписьменним.

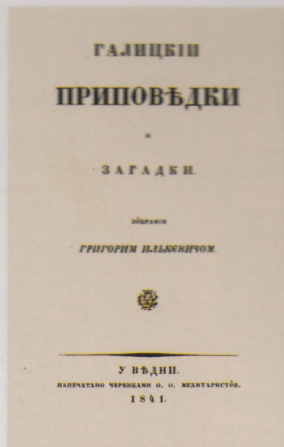
І все ж, попри впливи модернізаційних змін, Галичина залишалася одним із найбільших аграрних регіонів Австро-Угорської монархії. У 1900 р. у сільському господарстві тут було зайнято понад 80 % всього населення, напередодні Першої світової війни – понад 70 %. Абсолютна більшість селян були малоземельними.

Під впливом передових ідей із Заходу – Просвітництва і романтизму, Французької революції 1789-1794 рр. – в перші десятиліття XIX ст. у краї почався рух за збереження самобутності українського народу, за національні права, який проявляється в розвитку його духовної культури, прагненні відтворити власне історичне минуле, захисті мови. Передова інтелігенція, на перших порах майже виключно священики, зайнялася науковою і літературною діяльністю, що сприяло усвідомленню національної окремішності українського населення. Рубіжною подією в національному відродженні стала діяльність "Руської трійці" в 1830-1840 роках, що ввела народну мову в літературу і відстоювала ідеї соборності Руси-України.

"Весна народів" 1848 р., революційні події в країнах Європи, докотившись до Австрії, започаткували національно-політичне відродження українського народу. У ході революції у Львові була заснована українська політична організація – Головна Руська Рада, яка відкрито заявила

цями. Усього в Галичині 1848 р. було створено 50 місцевих руських рад, підпорядкованих Головній Руській Раді, у тому числі на Прикарпатті – у Станіславі, Богородчанах, Болехові, Галичі, Калуші, Коломиї, Косові, Рогатині, Снятині та деяких інших містах, містечках і навіть селах. Водночас побачила світ перша в історії українська газета "Зоря Галицька", вперше в Коломиї відбулася вистава українською народною мовою. Дещо раніше, ніж в Росії, на 5 місяців швидше, ніж в усіх інших провінціях імперії, було ліквідовано панщину, 37 українців (селян і священиків) обрано до віденського парламенту – рейхсрату. У боротьбі за національні права, проти засилля в краї польської шляхти і чиновників, галицькі українці апелювали до центральної австрійської

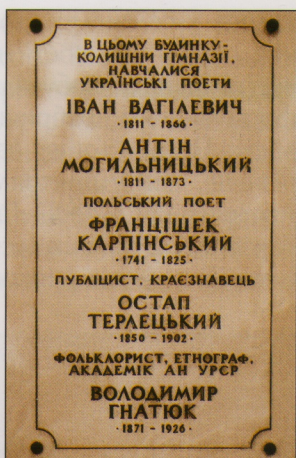
Обкладинка збірки Григорія Ількевича (1803-1841) "Галицькі приповідки і загадки", що побачила світ у Відні 1841 р. і після знаменитої "Русалки Дністрової" стала другою книжкою, написаною народною мовою. У книзі було вперше в окремому виданні вміщено українські народні прислів'я і приказки (понад 2,5 тис.). Життєва доля упорядника збірки була тісно пов'язана з Прикарпаттям. Із другої половини 20-х років почалася його учительська праця в Коломиї, від середини 30-х років він учительював у Городенці

Cover of the book *Galician Sayings and Riddles* by Hryhoriy Ilkevych (1803-1841) published in Vienna in 1841. Became the second book after *Rusalka Dnistrova* published in the vernacular language. More than 2,500 Ukrainian sayings and riddles were presented in one book. Life story of the author was closely connected with Precarpathian region. In the second half of the 1820s, he started teaching in Kolomyia and in the middle of the 1830s he worked in Horodenka

Яків Головацький (1814-1888) – етнограф, історик, письменник, професор української мови і літератури у Львівському університеті в 1848-1867 роках. Автор першого програмного документу українського національного руху в Галичині (1846 р.)

Yakiv Holovatsky (1814-1888) – ethnographer, historian, writer and professor of Ukrainian Language and Literature at Lviv University in 1848-1867. Author of the first program document of the Ukrainian national movement in Galicia (1846)

Меморіальна дошка на будинку колишньої гімназії у м. Станіславі

Memorial plaque on the former grammar school building in the town of Stanislaw

Будинок колишньої польської гімназії в м. Станіславі, де здобував освіту І. Вагілевич

Former grammar school building in the town of Stanislaw where I. Vahylevych studied

Іван Вагілевич (1811-1866) поет, фольклорист, філолог, автор граматики української мови, виданої 1844 р. Народився в с. Ясень (тепер Рожнятівського району). Переклав на українську мову "Слово о полку Ігоревім", додавши науковий коментар

Ivan Vahylevych (1811-1866) poet, ethnographer, philologist, author of a Grammar book of Ukrainian language published in 1844. Born in the village of Yaseniv-Horishmy (now Rozhniativ district). Translated the poem *The Song of Ihor's Campaign* and provided the book with scientific commentaries

Михайло Могильницький (1811-1873) – український поет-романтик і громадський діяч, уродженець Підгірки на Калушині. 1840 р. закінчив богословський факультет Львівського університету. Служив священником у кількох селах на Прикарпатті. Як послідовник "Руської Трійці", обстоював право народної мови. Автор балади "Усин-воєв", поеми "Скит Манявський" та ін. 1861 р. обраний послом Галицького повітового сейму у Львові, депутатом Державної ради у Відні.

Mykhailo Mohylivskyi (1811-1873), Ukrainian Romantic poet and public man. Born in the village of Pidhirky, Kalush district. In 1840 graduated from the Theological department of Lviv university. Served as a priest in a number of villages in the Carpathian region. As a follower of "Rus' Triytsia", advocated the use of vernacular language in literature and public life. Author of "Usyn, the Warrior" ballade, "Maniavskyi" poem and others. In 1861 was elected Ambassador to Galician district Seim in Lviv and a deputy to the Parliament in Vienna.

Загальний вигляд м. Калуша. Графічна робота Мирослава Гаталевича

General view of Kalush town. Graphic work by Myroslaw

Могила Івана Смицьнюка в с. Ямниця (нині Тисменицького району). І. Смицьнюк (1770-1843) – місцевий селянин, борець за народні права

Grave of Ivan Smytsniuk in the village of Yamnytsia (now Tysmenytsia district). I. Smytsniuk (1778-1843) – a local peasant who fought for the people's rights

Утворення повітової Руської Ради в м. Калуші в 1848 р. Графічна робота Мирослава Гаталевича

Organizational meeting of the Regional Rus' Council in the town of Kalush. Graphic work by Myroslaw Hatalevych

влади, пов'язуючи з нею надії на покращення свого становища.

Скасування кріпацтва відкрило шлях для утвердження ринкових, капіталістичних тенденцій у промисловості і сільському господарстві. Селяни стали особисто вільними, але були змушені платити великий викуп на користь поміщиків, які до того ж залишили в своїх руках так звані сервітути – ліси і пасовища (ними раніше користу-

валися і селянські громади). І хоча матеріальний рівень більшості населення не поліпшився, життя швидко набувало нових рис, викликаних формуванням фабрично-заводської промисловості. Промисловий переворот у краї відбувся пізніше, ніж у центральних і західних регіонах Австрійської імперії. Галичина, як і Буковина та Закарпаття, залишалася внутрішньою колонією імперії, служила ринком збуту товарів і доступ-

м. Калуш. Сучасний вигляд костелу

The town of Kalush, modern appearance of the Regional Rus' Council

ним джерелом мінеральної сировини та сільськогосподарських продуктів. Важкі соціально-економічні умови та аграрне перенаселення, що почалися демографічним стрибком у другій половині XIX ст., стали причиною масової еміграції селян до сусідніх держав, Америки.

Десятиліття політичної реакції в 1850-х роках після поразки революції закінчилося, коли австрійський цісар під тиском зовнішньополітичних

"Зоря Галицька" – перша щотижнева газета галицьких українців, яка виходила з 1848 по 1857 рік у Львові. До 1851 р. була органом Головної Руської Ради, мала наклад (у 1848 р.) 4 тис. примірників

Zorya Halytska (Galician Star), the first weekly Ukrainian newspaper in Galicia published in 1848-1857 in Lviv. By 1851 had become an official newspaper of Chief Ukrainian Council with the circulation of 4,000 copies in 1848

ЗОРА ГАЛИЦЬКА.

Число 1.

Дня 15 Маа 1848.

Видано тої чиси виходить що тижням разъ въ Второкъ. — Ціна пірочка ко двохъ і фунт. 15 гр. 50: въ продажъ готовыхъ і фунт. 45 гр. срібломъ.

ОДЗЕКА ДО РУСКОГО НАРОДУ.
БРАТА!

Відомо вамъ, що Найвищий Цесаръ Австрійскій и Король нашъ, надалъ ласково всьмъ народамъ своїмъ держави, и намъ Реннимъ зямлю Галицкомъ, п'ятитомъ за дня 25 Б'ризна 1848. Конституцію, то значить: такъо фундаментальну устану, котра цѣломъ народами нашымъ чинить вимирну и законну ласку, котра дасть намъ право на свободу, на рівність, на братство, на мир, на щастя, на добродіє, на славу, на честь, на гідність, на свободу, на рівність, на братство, на мир, на щастя, на добродіє, на славу, на честь, на гідність.

Мини тили скочили надали намъ тої оловки и вилкомъ кати право, що можливо сирити на народи наші. Сп'янимъ доволу нашімъ, розпознавати потреби народа и кля нашого и такою Найвищимъ П'аномъ прикладати.

Въ такій намірній заказало га то въ столицю літѣ львовѣ токарство Ренномъ подъ назвою „Радъ народна руска“, котра, порозуміючи га народомъ, его заступати, наші его потреби промисляти и наші его скочили убадати вѣд.

Конина потука такого да наші Ренномъ зкоръ тили іакініши га о.

Оукага. — Чинити зещи о въ сирити слова мѣ і, на почитъ слова мѣ вѣ; а і зещи мѣ вѣ: а. п. вѣ, одъ, одъ чинити вѣ, вѣ, вѣ.

Кажі, скоро га застаномо, чиніть нашъ народъ конинъ кимъ, къ іакимъ станѣ досъ зостакалѣ, и іакимъ при наданій типшъ конституцій кимъ можі и покінити.

Мы Ренни Галицки нажили до великого руского народа, котрий одиниъ говоритъ азикомъ и 15 літѣномъ кимонитъ, за которого побутъ та літѣномъ зямлю Галицкѣ зламивъ. Той народъ кимъ конинъ самохвалити, рѣшила къ сирити найпожитийнѣ народомъ вѣрномъ, наші ской письменний азикъ, скомъ калити істѣмъ, скомъ калити князѣмъ; одиниъ словомъ: кимъ къ докромѣ кимъ, замочити и сирити. Ч'риъ, ниріаліни сѣмъ и рѣни політичні ницѣмъ розпала поклити той великій народъ, стратили скомъ самохвалити, скомъ князѣмъ и прийшли подъ вѣжи п'аномъ.

Таки ницѣмъ скомъ сѣ ч'омъ много можимъ п'анѣмъ одити. ти одъ руского оградѣмъ отцѣ скомъ, а сѣ наші кимъ мѣмъ рускомъ и опітити ской народъ; котъ та ж'мъ на оградѣ народности прикінити не могла, и крокѣ рѣни къ жидѣмъ нѣмъ.

Іван Гушалевич (1823-1903) греко-католицький священник, випускник Львівської духовної семінарії 1848 р. Цього року видав свою першу поетичну збірку, що була написана народною мовою. Автор вірша "Мир вам, браття", був членом Головної Раді, брав участь у Союзі руських учених, пізніше – діяльності Ставропигійського інституту. Багаторічний посол до Галицького сейму, рейхсрату. У 1855-1862 роки обіймав парафію у селі Іванівці і Князівському (нині Рожнятівського району). Багато років учився в Львівській гімназії

Ivan Hushalevych (1823-1903) Greek-Catholic priest. Graduated from Lviv Theological Seminary in 1848. In the same year published his first poem written in vernacular Ukrainian. Author of Peace you, Brothers poem, member of the Chief Rus' Council, took part in the Assembly of Rus' Scientists. Later on worked Stavropigia Institute; many years represented his district as a Deputy to Galician Sejm and Reichstag. In 1855-1862 years represented his district as a priest in the villages of Ivaniv and Knyazivske (today Kalus district). For many years worked as a teacher in Lviv grammar school

Народний дім у м. Коломиї
People's House in the town of Kolomyia

м. Коломия, вул. Я. Собеського. Кінець XIX ст.

The town of Kolomyia, Yan Sobesky Street. Late 19th century

Михайло Кобринський (1818-1901) – український громадсько-культурний діяч. Народився в Коломиї, після закінчення університетської освіти був священиком (з 1845 р.) у с. Москалівці та в місті на Прикарпатті. У 1848-49 роках – активний учасник Коломийської руської громади, один із організаторів українського театру й Народного дому в Коломиї, учасник зборів руських вчених у Львові. Ініціатор заснування Народного дому в Коломиї у 1890-х роках

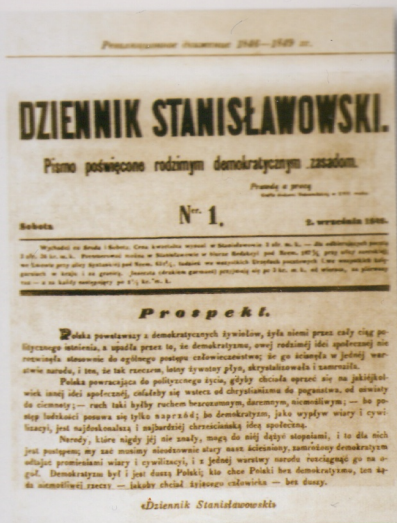
Mykhailo Kobrynskyi (1818-1901), Ukrainian public and cultural man. Born in the town of Kolomyia. After graduating from the university in 1845 he became a priest in the villages of Moskalivka and Myshyn in the Carpathian region. In 1848-49 – an active member of the Kolomyia Rus' Council, one of the organizers of amateur theatre, a participant of the assembly of Rus' Scientists in Lviv, initiator and founder of the People's House in Kolomyia in the 1890s

невдач пішов на реформування внутрішнього устрою монархії. У 1867 р. вона була реорганізована в дуалістичну (двоїсту) Австро-Угорську імперію, у складі якої Галичина разом з Буковиною залишилися в межах австрійської частини (Цислейтанії), а Закарпаття – угорської (Транслейтанії). Політико-правове становище українців під владою Австрії визначалося Державним основним законом від 21 грудня 1867 р. Так, § 19 цього закону гарантував рівність усіх народів у державі та їхнє непорушне право на збереження і розвиток своєї національності й мови. Констатувалося визнання державою рівноправності всіх мов, уживаних в освіті, управлінні та суспільному житті кожного коронного краю. Австрійські громадяни, згідно з чинним законодавством, могли звертатися до державних органів будь-якою з крайових мов, створювати національні за характером об'єднання, у тому числі й політичні, видавати рідною мовою книги, пресу тощо, виступати

Ринок у м. Коломиї. Кінець XIX ст.

Market Square in the town of Kolomyia. Late 19th century

"Dziennik Stanisławowski" – часопис польською мовою, що виходив у Станіславі з вересня 1848 р.

"Dziennik Stanislavowski" – Polish magazine, published in Stanislav starting from September 1848

Іван Озаркевич (1795-1854) український діяч, письменник народився в с. Глибоке (тепер – Богородчанського району) випускник богословського факультету Львівського університету. Деякий час служив парафіяльним священиком у с. Глибокому та м. Коломиї. Під час революції 1848-49 – активний член Коломийської Руської Ради, співзасновник аматорського театру в місті, що здійснив у червні 1848 першу в Галичині прикладну українську виставу (в його роботі "Наталка Полтавка" І. Лявревського мала назву "Дівка на видання, або на мовчанні нема силування"). Брав участь у Соборі руських вчених – першому з'їзді української інтелігенції у Львові в жовтні 1848 р.

Ivan Oзарkevych (1796-1854) Ukrainian public man, writer Born in the village of Hlyboke (now Bohorodchany district). Graduated from the Theology department of Lviv University. For some time served as a priest in the village of Hlyboke and the town of Kolomyia. During the revolution in 1848-1849 an member of the Kolomyia Russian Council, co-founder of an amateur theatre in Kolomyia, who the first Ukrainian performance his own remake of the famous "Natalka Poltavka" play by I. Kotlyarevsky was staged in 1848. Took an active part in the Assembly of Rus' Scientists' first meeting of Ukrainian intellectuals in Lviv, 1848

Хрести у с. Добровляни (тепер – Калуського району) та у с. Калусі (тепер – Верховинського району) на відзнаку ліквідації кріпацтва, що відбулося в Галичині з травня 1848 р., місяців швидше, ніж в інших провінціях Австрійської імперії. Подібні хрести були поставлені в багатьох селах Прикарпаття

Crosses in the village of Dobrolyany (now Kalush district) and in the village of Krasnoiliv (now Verkhovyn district) to commemorate the elimination of serfdom in Galicia in May 1848, five months before it took place in other provinces of the Austrian Empire. Similar crosses were installed in many villages of Precarpathian region

нею в парламенті, сеймах, органах місцевого самоврядування. Усе це контрастувало зі становищем українців під владою Російської імперії.

Австрійська конституція 1867 р., яка з деякими обмеженнями гарантувала свободи слова, друку, зборів та об'єднань, мала велике значення для розвитку суспільного життя українців, активізації процесів національного відродження. Водночас, нерівні умови, в яких опинилися галицькі українці порівняно з поляками, відкрили шлях до полонізації краю. Так, виборча система до Галицького крайового сейму, скликаного в 1861 р., забезпечувала польську монополію влади. Це спричинило загострення у краї українсько-польських стосунків, хоч, правда, усвідомлення необхідності узгодження національних інтересів спонукало до періодичних спроб зближення між обома народами.

Національно-визвольний рух у краї, починаючи з 60-х років XIX ст., активізувався. Вирішальний

вплив на перетворення західноукраїнського люду на згуртовану, об'єднану спільною ідеєю власної державності націю мала діяльність народовців.

У вересні 1868 р. австрійське міністерство внутрішніх справ затвердило статут товариства "Просвіта", яке було засноване того ж року у Львові і невдовзі поширило свою діяльність на Прикарпатті, внесло значний вклад у розвиток національної самосвідомості краю. 1881 року виникло Українське педагогічне товариство (згодом – "Рідна школа"), 1873 р. – літературне товариство ім. Т. Шевченка, реорганізоване в 90-х роках у Наукове товариство імені Тараса Шевченка, що стало справжньою українською академією наук. У травні 1900 р. в с. Заваллі на Снятинщині організовано перше товариство "Січ", січовий рух пізніше заклав підвалини для організації перших новітніх українських військових підрозділів. На зламі XIX – XX ст. почали з'являтися і по-

м. Рожнятів. Вулиця
Судова. Кінець XIX ст.

The town of Rozhniativ.
The Sudova street. The end of
the 19th century

Яремче. Водоспад
р. Жонки. 1904 р.

Yaremche, waterfall on
Zhonka river, 1904

м. Городенка. Поштова
лістівка початку XX ст.

The town of Horodenka,
postcard, early 20th century

Заклинський (1819-1891) – греко-католицький священник, громадський діяч, композитор. Народився в с. Озеряни (нині – Івано-Франківського району). Закінчив 6 класів Станіславської гімназії (1836 р.), повний курс Чернівецької гімназії, навчався на юридичному факультеті Віденського університету і у Львівській духовній семінарії. У 1848 р. був членом Головної державної Ради, брав участь в українському конгресі у Львові. У 1860 р. був пароном в м. Городенка, де став настоятелем побудованої парохіальної церкви, пізніше – настоятелем, а з 1865 р. – настоятелем парохії Старих Городчан (нині – Богородчани), де він і помер. У 1870-х роках – член до Галицького сейму і члену Ради. З родини Заклинських вийшли священники, адвокати, письменники, діячі.

ширювали свою діяльність перші українські кооперативи, банки, страхові товариства.

У той час, коли в Російській імперії після сумнозвісних Валувєвського циркуляру 1863 р. та Емського указу 1876 р., узагалі було практично поставлено поза законом українську мову та українське друковане слово, в Галичині вільно виходили українські книжки та часописи ("Мета", "Нива", "Правда", "Діло" та багато інших). Важливим видавничим центром Галичини в австрійський період була Коломия.

Якщо в Російській імперії на початку XX ст. не було жодної української школи на державному утриманні, то в Галичині напередодні Першої світової війни діяло близько 3 тис. українських народних шкіл.

У розвитку процесів українського національного відродження на Прикарпатті велике значення мали зв'язки з українськими громадсько-політич-

siy Zaklinsky (1819-1891), Greek-Catholic priest, public figure, poet and composer. Born in the village of Ozeriany (now in Ivano-Frankivsk district). Completed 6 years of Stanislav grammar school, full course of studies at Chernivtsi grammar school, studied at the Law department of the University of Vienna and at the Theology Seminary. In 1848 was a member of the Russian Council, participated in the Congress in Prague. In 1860 was a priest in the town of Horodenka, where initiated the building of a parish church. Was a priest in the town of Horodenka and since 1866 a parish priest in the village of Bohorodchany (now Bohorodchany village), where he died. In the 1870s was elected as a Deputy to Galician Diet and Reichstag. Many of his Ukrainian priests, teachers, writers, journalists came from the Zaklinsky family.

м. Станіслав. Вид ратуші з вул. Ф. Карпінського. Кінець XIX ст.

The town of Stanislaw, view of the Town Hall from F. Karpinsky Street. Late 19th century

ними і культурними діячами Наддніпрянщини. Село Криворівня (нині Верховинського району Івано-Франківської області) наприкінці XIX – на початку XX ст. було улюбленим місцем відпочинку й творчості багатьох видатних письменників, науковців, громадських діячів. Тут неодноразово гостювали Михайло Грушевський, Володимир Гнатюк, Михайло Коцюбинський, Леся Українка, Гнат Хоткевич, зупинялися на літній відпочинок Іван Франко, Василь Стефаник та інші.

1890 р. у Галичині була створена перша в історії України масова політична партія сучасного типу – Русько-українська радикальна партія (лідери – І. Франко та М. Павлик), а в 1899 р. виникли національно-демократична і соціал-демократична партії. Усі три партії висунули вимогу незалежної та соборної української державності. Їхні осередки цілком легально діяли на початку XX ст. у багатьох населених пунктах Прикарпат-

тя, а серед партійних лідерів було чимало вихідців з нашого краю.

У 1907 р. в Австрії запроваджено загальне виборче право на виборах до парламенту. В австрійському рейхсраті у Відні знову з'явилася доволі чисельна (до трьох десятків осіб) група українських депутатів ("послів"). Віденський парламент відрізнявся відносною демократичністю формування і роботи, принаймні, порівняно з Галицьким крайовим сеймом, що обирався на основі застарілої куріальної системи із забезпеченням домінування у ньому поляків, передусім великих землевласників.

Цілком закономірно, що з початком Першої світової війни у 1914 р. провідні галицько-українські політичні сили одноставно виступили на боці Австро-Угорщини. Маніфест Головної Української Ради від 3 серпня 1914 р. закликав український народ "стати однодушно... при тій

Могила Івана Капушка (1807-1868) в с. Підгір'я (тепер – Богородчанського району). Іван Капушка народився у с. Ляхівцях (сучасна назва – Підгір'я). У червні 1848 р. обраний депутатом австрійського парламенту. Під час обговорення проекту аграрної програми в серпні 1848 р. виголосив німецькою мовою у рейхсраті промову, спрямовану на захист поневолених галицьких селян, із вимогою скасувати феодальні повинності селян без викупу поміщикам. Цей виступ промовувала більшість західноєвропейських газет, пізніше й в перекладі надрукував І. Франко

A grave of Ivan Kapushchak (1807-1868) in Pidhirya village (now Bohorodchany district). Born in the village of Lyakhivtsi (now Pidhirya). In 1848 was elected to the Austrian Parliament. During the discussion of agrarian program project in August 1848 in the Parliament delivered a speech in German in which he protected the rights of Galician peasants and demanded the elimination of serfdom without a redemption. The speech found a lot of support in the press of the major of Western European countries. Later the speech was translated and published by Ivan Franko

с. Ямна поблизу Яремче. Кінець XIX ст.

Village of Yamne not far from Yaremche. Late 19th century

Перший своєрідний пам'ятник Т. Шевченку в Україні, встановлений на Сокильській скелі в с. Тюдів Косівського району. Його витесали гуцульські майстри із суцільного каменя. На пам'ятнику – Шевченкові слова: "Схаменіться! Будьте люди, бо лихо вам буде! Розкуються незабаром заковані люди – Настане суд..."

The first handmade monument to Taras Shevchenko in Ukraine erected on Sokilska peak in Tiudiv village, Kosiv district. It was cut in a solid rock by hutsul stone masons. The words from the famous Shevchenko's poem were engraved on the monument: *Find your wits! Be human beings, For evil is impending, Very soon the shackled people Will their chains be rending; Judgment will come (...)*

Мілан Целевич (1843-1892) – український історик і педагог, родом з с. Павлівки Тисменецького району. Працював (з 1875 р.) директором Академічної гімназії у Львові, був першим головою НТШ, почесним членом товариства "Просвіта". У своїх працях обстоював народовські погляди

державі, в якій українське національне життя знайшло свободу розвитку". З дозволу австрійських властей було сформовано легіон Українських січових стрільців (УСС), який став зародком української національної армії, відіграв помітну роль у національно-визвольних змаганнях.

Характерно, що навіть в умовах фактичної дезінтеграції Габсбурзької монархії восени 1918 р. більшість провідних галицьких політиків не поспішала поривати з Австрією. На зборах Української Конституанти у Львові 19 жовтня 1918 р. було вирішено створити на західноукраїнських землях Українську державу. Загроза захоплення влади в краї поляками та його включення до відновлюваної польської держави підштовхнула українських діячів до рішучих дій. Першого листопада 1918 р. на західноукраїнських землях розпочалася національно-демократична революція, а вже 13 листопада було проголошено Західно-Українську Народну Республіку (ЗУНР), що

Пам'ятник Т. Шевченку в с. Вовчинці поблизу Станіслава, відкритий у 1911 р. Творчість Т. Шевченка, що будила національні почуття і політичну свідомість, стала широкою в краї на початку 1860-х років. Нині на Прикарпатті існує близько 180 пам'ятників Кобзареві

A monument to Taras Shevchenko in Vovchyntsi village near Stanislaw, erected in 1911. Shevchenko's creative work awakened national feelings and raised political awareness and became widely known in this area at the beginning of the 1860s. There are about 180 monuments to Taras Shevchenko (also referred to as Kobzar) in the Precarpathian region

Мілан Целевич (1843-1892), Ukrainian historian and teacher, born in Pavlivka village (now Tysmenytsia district). Since 1875 worked as director of the Academic Grammar school. Was the first Head of the Shevchenko Scientific Society. Honorable member of the Prosvita Society. Supported the "Populists" ideas in his works

Коломия, вул. А. Міцкевича з видом на гімназію. Кінець XIX ст.

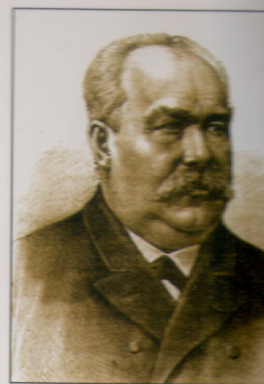
the town of Kolomyia, Adam Mickiewicz street with a view of the grammar school

Повітовий суд у Галичі.
1916 р.

Regional Court House in
Halych, 1916

Ісидор Шараневич (1829-1901) – український історик і громадський діяч, педагог. Народився у с. Козарі Галицького повіту. Професор Львівського університету (з 1873 р.). Досліджував головним чином історію Галицько-Волинської Русі, церковне життя тощо. З його ініціативи почалися археологічні розкопки в Галичині

Isydor Sharanovich (1829-1901), Ukrainian historian, public man and teacher. Born in the village of Kozari Halych district. Since 1873 was a Professor at Lviv University. The area of his interest included history of Halych and Volyn Rus', church life, etc. Initiated archeological excavations in Galicia

стало остаточним підсумком австрійського періоду в історії краю і започаткувало новий етап – національного державотворення.

In 1772, as a result of the First Partition of Poland, Galicia together with Bukovyna was annexed by Austria. On October 25, 1772, the Austrian troops entered Stanislaw. The western Ukrainian territories had remained under the rule of the Austrian Empire (referred to as Austro-Hungarian Empire since 1867) for 150 years until disintegration of the Empire in November, 1918, when ZUNR (Western Ukrainian People's Republic) was proclaimed. It was the time when the Ukrainians found themselves divided among two empires: Naddnipyrianshchyna (Russian Ukraine) being the larger part of the territory of Ukraine fell under the rule of Russian Empire.

Within the boundaries of the Austrian Empire the western Ukrainian terrains remained separated (existed as separate territories) and belonged to different administrative and territorial units. Historical Galicia (modern Ivano-Frankivsk, Lviv and Ternopil regions) made a part of Poland called "Kingdom of Galicia and Lodomeria" (named after the town Volo-

м. Коломия. Міська криниця ("Кляштор"), з якої мешканці брали питну воду

The town of Kolomyia and the town well (known as Klyashchor), where the dwellers took drinking water

м. Коломия. Буль. Євангельська. Кінець XIX ст.

The town of Kolomyia, Yevan-helska Street. Late 19th century

Антоній Петрушевич (1821-1913) – греко-католицький священник, історик, філолог і етнограф. У 1848 р. був одним із засновників Головної Руської Ради і товариства "Галицько-руська матиця", брав участь у Соборі руських ченців. Як депутат Галицького сейму та австрійського парламенту в 1860-1870 роках виступав з вимогою надання українській мові в адміністративній сфері офіційного статусу та запровадження її у школах, судах, адміністрації. Наприкінці 1850-х років деякий час – парох с. Новиця (тепер – у Львівському районі)

Antonii Petrushevych (1821-1913), Greek-Catholic priest, historian, philologist and ethnographer. In 1848 was one of the founders of the Chief Rus' Council and Halych Rus' Society. He was also participant of the Assembly of Rus' Scientists. In the 1860s and 1870s as a Deputy to Galicia Diet and Austrian Parliament promoted the idea of granting the status of the state language to the Ukrainian language and of introducing the native language to schools, courts, administrations. At the end of the 1850s served a priest in the village of Novytyn (Kalus district) for a while

dymyr-Volynsky) with a centre in Lviv and including the Great Krakow Principality with the Duchies of Auschwitz and Zator. The whole territory was called by a short name of Galicia and was relatively divided into Eastern (Ukrainian) and Western (Polish) parts. Ukrainian lands of Bukovyna together with part of Romanian lands made up the indivisible Duchy of Bukovyna in the north. Transcarpathian region remaining within the Empire was part of Hungary.

Austrian occupation of Galicia was formally motivated by the fact of possession of those lands by Hungarian kings for a short period in the 13th century. That is why all Austrian monarchs beginning from Maria-Theresa bore the titles of "kings of Galicia and Lodomeria".

The Eastern Galicia was populated mainly by the Ukrainians who often called themselves *Rusyns* (Ru-

thenians), until the 19th century; when the territory was divided into districts and later on, in the 60s of the 19th century, the districts were renamed into "povits".

Precarpathian region was known for the prevailing number of the Ukrainians who belonged to Greek Catholic Church. In Kosiv, Bohorochany, Sniatyn, Kalush and Nadvirna districts they made up over 80% of the total population according to the census of 1869. The biggest number of Rome Catholics among the Polish people lived in Tlumach, Stanislav, Rohatyn districts and the Jews populated Stanislaw and Kolomyia.

The Armenians being a big national group in the Middle Ages had become almost assimilated by that time.

In 1900, the population of Precarpathian region

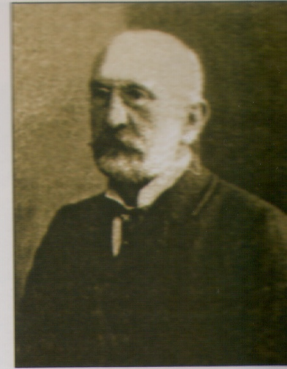

Кути. Загальний вигляд. Кінець XIX ст.

The town of Kutu, general view. Late 19th century

м. Косів, Замкова гора.
Кінець XIX ст.
The town of Kosiv, Castle
Mountain. Late 19th century

с. Яблунів, церква. Кінець
XIX ст.
The village of Yabluniv, a
church. Late 19th century

today Ivano-Frankivsk region) was 1,087,700 people, the Ukrainians making up 73.5%, the Jews – 13.4% and the Poles – 12% respectively. In the Austrian Empire, Germans became the prominent ethnic group. In 1900, there were over 60,000 Germans in the Eastern Galicia.

For the Ukrainians the years under the Polish power were the epoch of political anarchy, feudal wars and violence. Being a part of feudally divided Rzeczpospolita (Poland) that was engaged in constant wars and subjected to social protests, Galicia experienced hardships possessing neither industries and big cities nor social infrastructure and educational system. The peasants suffered from hard serfdom.

That's why the local population greeted the Austrians very warmly and their hopes came true to a considerable extent. The aristocracy was guaran-

teed their rights, but these rights were substantially circumscribed. The former serfs were no longer mere chattel, but became subjects of law and were

Володимир Шухевич (1849-1915) – етнограф, публіцист, педагог, громадський діяч. Народився в с. Тишківцях Городенківського повіту. Навчався в Коломийській, Станіславській і Чернівецькій гімназіях. Брав активну участь у діяльності "Просвіти", Українського педагогічного товариства, "Руської бесіди" (був його багатолітнім головою), НТШ та деяких інших громадських організацій. Засновник і редактор дитячого журналу "Дзвінок" (з 1890 р.), "Учитель" (з 1893 р.)

Volodymyr Shukhevych (1849-1915), ethnographer, publicist, teacher and public man. Born in the village of Tyshkivtsi, Horodenka district. Studied in Kolomyia, Stanislav and Chernivtsi grammar schools. Was an active member of the Prosvita Society, the Ukrainian Pedagogic Society, Rus'ka Besida (headed the society for many years), the Shevchenko Scientific Society and some other public organizations. Initiated and edited Dzvynok magazine for children in 1890 and "Uchytel" in 1893

Жаб'є (тепер – смт Верховина). Загальний вигляд. Кінець XIX ст.

The village of Zhabye (now Verkhovyna), general view. Late 19th century

Битків (нині – селище міського типу в Надвірнянському районі). 1915 р.

Bytkiv (now a town in Nadvirna district), 1915

Солеварня в Калуші. Початок XX ст.

Salt plant in Kalush. Early 20th century

granted certain personal freedoms. The reforms undertaken by the Austrian Empress Maria-Theresa and her son Josef II, who adhered to the principles of intellectual absolutism (seventies and eighties of the 18th century), abolished the personal dependence of peasants (serfdom), introduced the obligatory primary education in the native language, raised the status of Greek-Catholic Church. As a result of the reforms, life of the two main strata of the Ukrainian population (peasantry and Greek-Catholic priests) was significantly enhanced. That also made possible the cultural revival of Ruthenians-Ukrainians.

The Austrian period in the Galician history became the time of relative social and political stabil-

ity, integration of that part of Ukraine into the European modernization and cultural processes. It was at that very time when the main industries that still are prevailing in this region (e.g. mining, oil processing, forestry, salt mining, leather production, etc) started operation and then were further developed.

At the beginning of the 20th century, Galicia annually produced about 50.000 tons of salt. The main salt mines were situated in Bolekhiv, Dolyna, Kalush, Delyatyn, Lanchyn, Kosiv and other areas of the region. By the end of the 19th century, oil ranked the first place among region's exported products. At the beginning of the 20th century, Galicia performed 5% of the world oil extraction, Drohobych and Borys-

дприємство з виробництва поташу (калійних солей). Калуш. Початок XX ст.

assium plant. Kalush, early 20th century

Калуш. Початок XX ст.

the town of Kalush. Early 20th century

Завод в Долині.
Початок XX ст.

Plant
the town of Dolyna.
Early 20th century

oil basin (now in Lviv region) providing the most of
the output. Very rich oil deposits were also located
in the Stanislaw district (Bytkiv, Sloboda Runhurska,
etc.), where oil extraction was started in the sixties
of the 19th century. Most of the oil was refined at the
processing plants of Hungary and Austria.

Thousands of cattle heads produced in Precar-
pathian region were sold on the markets of Austria.
In 1843, one of the first steam machines in Galicia
was installed on the sugar plant in Tlumach. The first
railroads here had been constructed long before they
were built in Russian Ukraine. In 1861, Lviv was con-
nected with Krakow and Vienna and soon the railroad
was extended through Stanislaw to Chernivtsi and Ra-

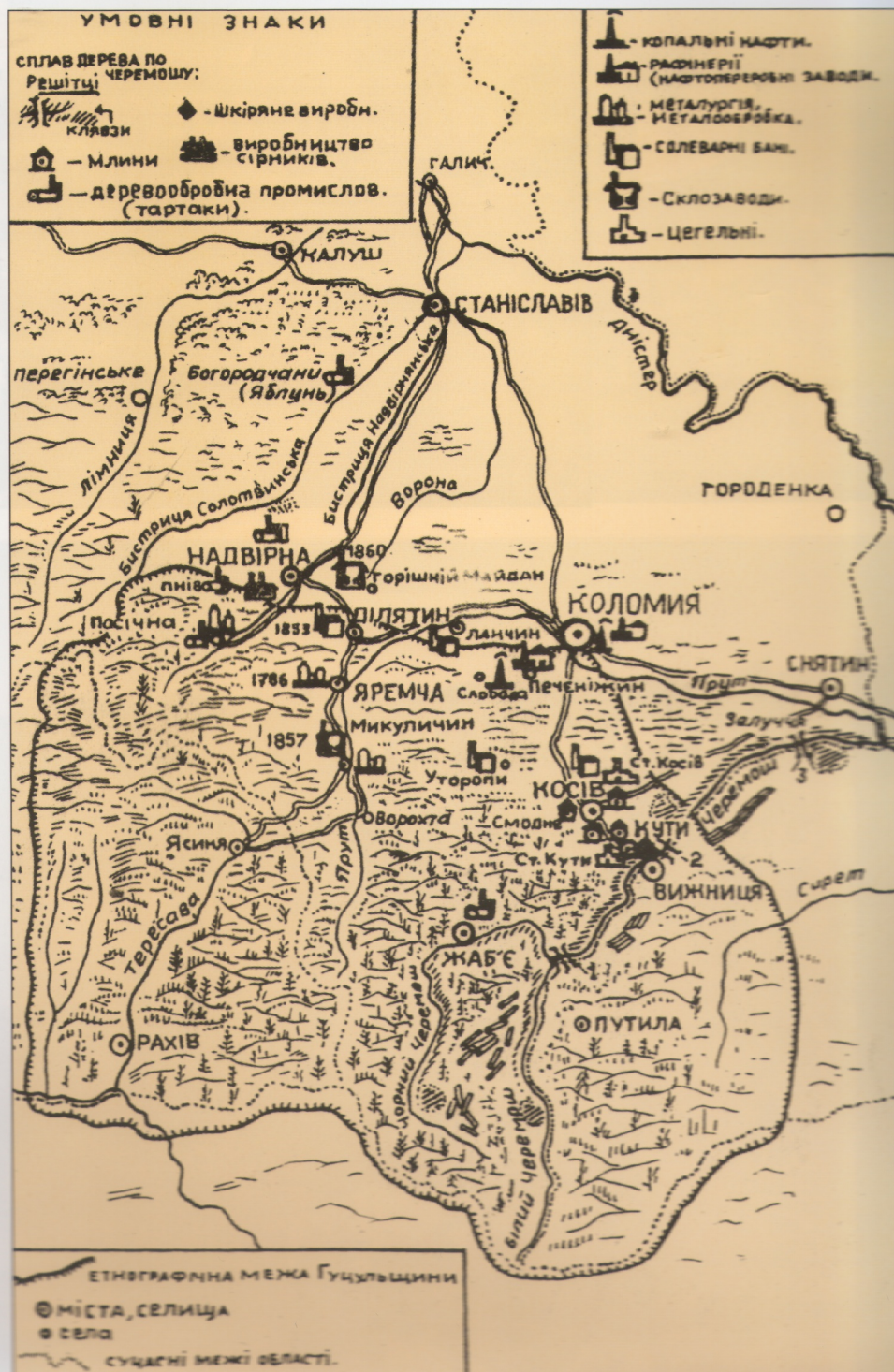

колумійська паперова
завод, заснована 1898 р.

Kolomyia paper factory
founded in 1898

Промисловість на Гуцуль-
щині. Кінець XVIII-XIX ст.

Regional Gutsul industry. Late
19th and early 20th century

м. Коломия. Фруктовий ринок. Початок ХХ ст.

■ The town of Kolomyia, fruit market. Early 20th century

м. Коломия. Ринок, торгова площа. Початок ХХ ст.

■ The town of Kolomyia, Market Square (now Taras Shevchenko Square). Early 20th century

м. Коломия. Ринок. Початок ХХ ст.

■ The town of Kolomyia, market trade area. Early 20th century

м. Коломия. Ринок (нині – площа Т. Шевченка). Початок ХХ ст.

■ The town of Kolomyia, market. Early 20th century

Австро-угорські гроші початку
XX ст.
Austrian money at the begin-
ning of the 20th century

Картина "З ринку в Коломиї".
Художник В. Крицінський.
Початок XX ст.

From the Market in Kolomyia.
By V. Krytsinsky. Early 20th
century

Ринок у м. Солотвині

Market in the town of Solotvyno

Ринок у м. Надвірній

Market in the town of Nadvirna

Залізничний вокзал у м. Коломиї. Початок XX ст.

 Railway station in the town of Kolomyia. Early 20th century

Залізнична станція в с. Микуличин. Початок XX ст.

 Railway station in the village of Mykulychyn. Early 20th century

khiv. The length of railroads in the western Ukrainian terrains within the Austrian Empire was 1.5 times longer than in the central Ukraine (under Russia).

Special workshops were built to repair the steam engines and railway carriages. Railway stations also appeared in smaller towns. Side by side with advanced means of communication the traditional ways were also used. Rafting by swift mountainous rivers had long been the main way of timber transportation for the forestry and timber processing industries. Rivers in low-lying areas still remained the important transportation routes.

Small towns became not only the administrative, craft and trade centres but also industrial and railroad junctions. The importance of agriculture business for town dwellers considerably diminished. As of 1910, there were 98 big towns and 197 small ones

Ворохта. Залізничний потяг у Карпатах. Початок XX ст.

 Vorokhta. Train in the Carpathian mountains. Early 20th century

Ворохта. Залізничні колії біля підніжжя гори Хом'як. Початок XX ст.

 Vorokhta. Railways at the foot of the Khomyak Mountain. Early 20th century

с. Дора. Залізничний міст.
Початок XX ст.

■ ▲
Dora village, railway bridge.
Early 20th century

Станція у с. Гвіздець. 1910 р.

■ ▲
Railway station in the village
of Hvizdets. 1910

Залізничний вокзал
у Галичі. 1916 р.

■ ▲
Railway station in Halych
town. 1916

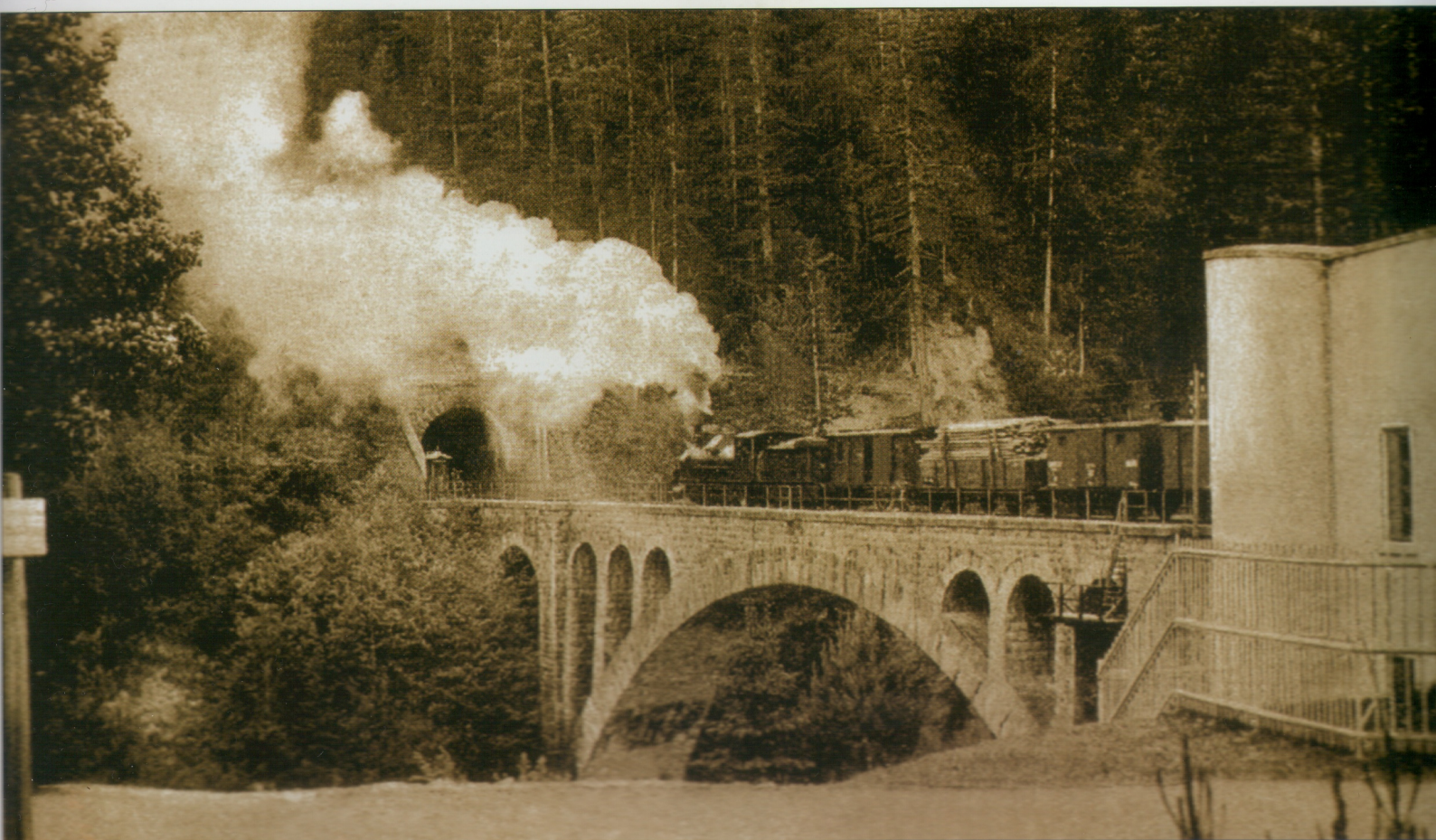

с. Ямна. Залізнична
станція. Початок XX ст.

■ ▲
Yamna village, railway sta-
tion. Early 20th century

Яремче. Перед тунелем.
Початок XX ст.

■ ▲
Yaremche. Entrance into a
tunnel. Early 20th century

Залізничний вокзал у м. Коломиї. Початок XX ст.
 Railway station in the town of Kolomyia. Early 20th century

Ворохта. Залізничний потяг у Карпатах. Початок XX ст.

Vorokhta. Train in the Carpathian mountains. Early 20th century

Ворохта. Залізничні колії біля підніжжя гори Хом'як. Початок XX ст.

Vorokhta. Railways at the foot of the Khomyak Mountain. Early 20th century

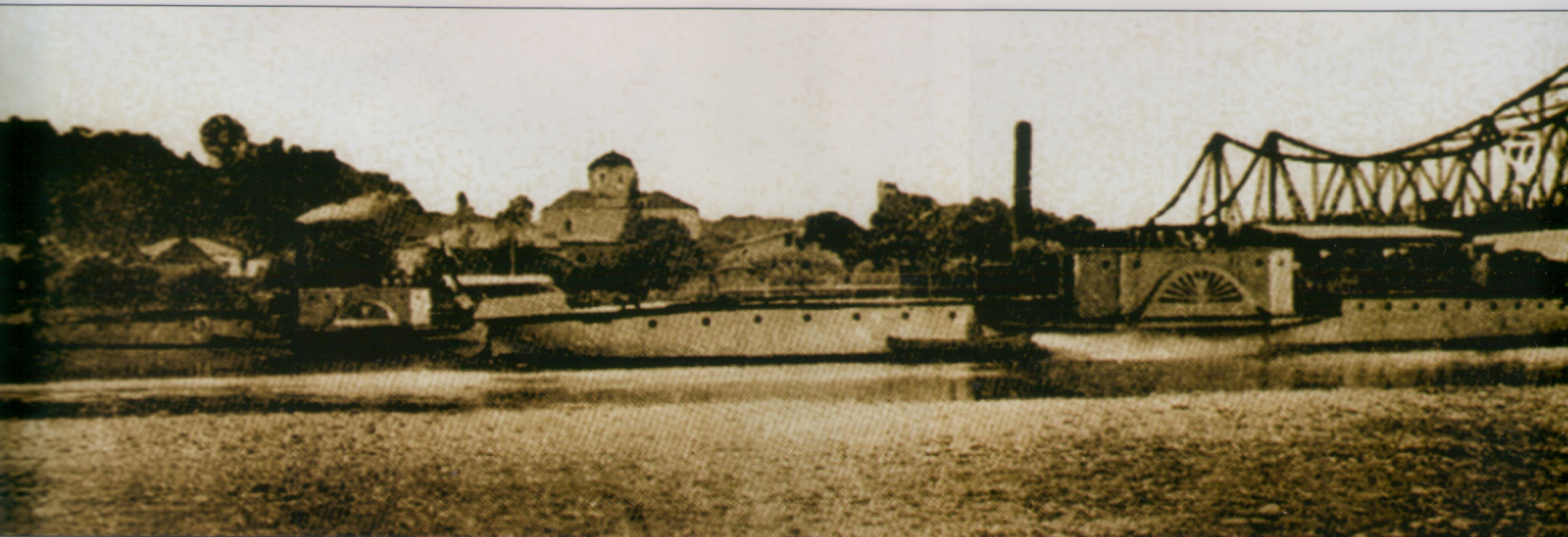
khiv. The length of railroads in the western Ukrainian terrains within the Austrian Empire was 1.5 times longer than in the central Ukraine (under Russia).

Special workshops were built to repair the steam engines and railway carriages. Railway stations also appeared in smaller towns. Side by side with advanced means of communication the traditional ways were also used. Rafting by swift mountainous rivers had long been the main way of timber transportation for the forestry and timber processing industries. Rivers in low-lying areas still remained the important transportation routes.

Small towns became not only the administrative, craft and trade centres but also industrial and railroad junctions. The importance of agriculture business for town dwellers considerably diminished. As of 1910, there were 98 big towns and 197 small ones

Залізнична станція в с. Микуличин. Початок XX ст.
 Railway station in the village of Mykulychyn. Early 20th century

Судноплавство на р. Дністер
Boating on the Dnister river

in Austrian and Hungarian Galicia. In the territory of present Ivano-Frankivsk region during the Austrian period such cities as Stanislaw, Dolyna, Bolekhiv, Kolomyia, Kutu, Rohatyn, Halych, Sniatyn and Tysmenytsia had a status of a city while Bohorodchany, Rozhnyativ, Horodenka, Kalush, Kosiv, Nadvirna, Delyatyn, Pechenizhyn, Bilshivtsi, Burshtyn, Zabolotiv, Tlumach, Otynia were named small towns. Downtowns obtained the modern European look. A lot of buildings had several storeys. The streets were paved with cobble stones and had sidewalks for pedestrians. Shops, dressmaking and tailor's shops, workshops, chemist's shops, cafes were usually located on ground floors.

Ворохта. Залізничний міст
на р. Прут. 1902 р.
The town of Vorokhta.
Railway bridge across the
Prut River. 1902

In accordance with Austrian administrative and territorial structure, the whole territory of Galicia was divided into 82 political and 190 court areas which

Сплав лісу в Карпатах
Timber floating in
the Carpathian Mountains

Міст через річку Прут
у м. Коломиї. 1907 р.

Bridge across the Prut Ri
in the town of Kolomyia.

Тами на р. Черемош

Wooden bridge across
the Cheremosh River

Перевіз через р. Дністе

Rafting across the Dnister

Іван Пилипів (1859-1936) і Василь Єліняк (1859-1956) – перші українці-поселенці в Канаді, куди прибули з с. Небилова (тепер Рожнятівського району) в 1891 р. Численна еміграція, спричинена браком землі і безробіттям, охопила в кінці XIX – на початку XX ст. сотні тисяч галицьких селян

Ivan Pylypiv (1859-1936) and Vasyl Yeliniak (1859-1956), the first Ukrainian settlers in Canada who came from the village of Nebyliv (now Rozhnatiiv district) in 1891. Hundreds of thousands of the Ukrainians were forced to emigrate because of lack of land and mass unemployment in the late 19th and early 20th century

Пам'ятник у с. Небилові першим українським емігрантам до Канади

Monument to the first Ukrainian emigrants to Canada in Nebyliv village

were combined into 17 court districts in 1910. The territory of modern Ivano-Frankivsk region comprised 12 political areas (Bohorodchany, Dolyna, Horodenka, Kalush, Kolomyia, Kosiv, Nadvirna, Rohatyn, Sniatyn, Stanislaw, Tovmach, Pechenizhyn. The centre of royal Galicia was the city of Lviv, where local parliament was located. The authorities were mainly of Polish nationality.

The significant role in the life of the cities was played by national minorities. In Precarpathian region only, in Halych, Delyatyn and Pechenizhyn the Ukrainians made up half of the population. In the most cities Polish and Jewish population prevailed. The Ukrainians did not exceed one third of the population among the town-dwellers but it is characteristic that Jews and Poles were predominant in the most populated towns. In Stanislaw, for example, at the end of the 19th century the Ukrainian population made up only 10% (the Poles prevailed), and in Kolomyia there were 20% of the Ukrainians (most of the population were Jews).

The new appearance of the cities was introduced

Печатка с. Пнів Надвірнянського повіту

Seal of Pniv village, Nadvirna district

Печатка с. Красна Надвірнянського повіту

Seal of Krasna village, Nadvirna district

Печатка с. Добротів Надвірнянського повіту

Seal of the Dobrotiv village, Nadvirna district

Олександр Огоновський (1848-1891) – український учений-правник і громадський діяч, дійсний член НТШ. Народився у с. Букачівцях на Рогатинщині. Після закінчення Львівського університету працював адвокатом, викладачем права, в 1886 р. призначений деканом юридичного факультету цього ж університету. Перший професор права, що викладав українською мовою в університеті. У 1872-1876 роках – редактор журналу "Правда", співзасновник декількох громадських організацій ("Дружній лихвар", "Просвіта", НТШ, "Рідна школа"), перший голова народовської політичної організації Народна рада (1885 р.)

Oleksandr Ohonovsky (1848-1891), Ukrainian scientist, public man, member of the Shevchenko Scientific Society. Born in the village of Bukachivtsi in Rohatyn district. After graduating from Lviv University worked as a lawyer, Professor of Law. In 1886 was assigned to the position of the Dean of the Law Faculty of the University. He was the first Professor of Law who lectured in Ukrainian at the University. In 1872-1876 edited *Pravda* magazine, was a co-founder of a number of public organizations. The first head of the political organization known as *People's Council* in 1885

Загальний вигляд с. Вигода (нині Долинського району) 1912 р.

General view of Vyhoda village

Народна школа
у с. Букачівцях
Public school
in Bukachivtsi village

Омельян Огоновський (1833-1894) – український учений-філолог і громадський діяч, письменник. Народився у с. Григорів на Станіславщині. Деякий час працював викладачем у академічній гімназії у Львові. Після закінчення Львівського (1865 р.) і Віденського (1870 р.) університетів заступив Я. Головацького на кафедрі української мови та літератури у Львівському університеті. Один із засновників "Просвіти" (очолював її в 1877-1894 роках), Народної ради (1885 р.), Наукового товариства імені Тараса Шевченка (1893 р.). Найбільша його праця "Історія української літератури" залишилась незавершеною

Omelian Ohonovsky (1833-1894), Ukrainian scientist, philologist, public man, writer. Born in Hryhoriv village, Stanislaw region. Worked as a teacher at Lviv Academic Grammar school for some time. After graduating from Lviv and Vienna Universities was appointed to the position previously occupied by Ya. Holovatsky at the Chair of Ukrainian Language and Literature at Lviv University. One of the founders of the *Prosvita* Society, People's Council in 1885, the Shevchenko Scientific Society in 1893. His largest work *History of Ukrainian Literature* remained unfinished

Тисмениця. Загальний
вигляд. Початок XX ст.

Tysmenytzia. General view.
Early 20th century

by the implementation of social infrastructure built during the Austrian period. Those included educational, cultural and health care institutions. The Ukrainian men's grammar school in Kolomyia (1893) was one of the two in the territory of Precarpathian region. Another one worked in Stanislaw since 1905. Private Ukrainian grammar schools appeared in Horodenka, Rohatyn, Dolyna at the beginning of the 20th century. However, in general the training was conducted mainly in Polish. 80% of the pupils at secondary schools were Polish. At the same time, 60% of the population in Galicia remained illiterate.

Nevertheless, in spite of the modern impacts, Galicia remained one of the largest agricultural regions of Austro-Hungarian Monarchy. In 1900, over 80% of the population was engaged in agriculture and by the beginning of the World War I it made 70%. Majority of peasants possessed very small parcels of land.

Influenced by the advanced ideas from the West – those of Enlightenment, Romantics, French revolution of 1789-1794 – the movement for protection of its own distinctiveness and national rights rose in

Євген Желехівський (1844-1885) – лексикограф, учитель гімназії в Станіславі та Перемишлі, його "Малорусько-німецький словник" (2-х томів) спричинив запровадження фонетичного правопису в Галичині та Буковині (желехівка). Головою Станіславської філії "Просвіти"

Yevhen Zhelekhivskyi (1844-1885), lexicographer, teacher in grammar schools in Stanislaw and Peremyshli. The publication of his two-volume Ukrainian-German dictionary resulted in the introduction of phonetic orthography in Galicia and Bukovyna (referred to as zhelekhivka). He was also Chairman of Stanislaw department of the *Prosvita* organization

Синагога в м. Коломиї
 Synagogue in Kolomyia town

Костел отців Єзуїтів
 у м. Коломиї
 Polish Jesuits Roman Catholic church in Kolomyia town

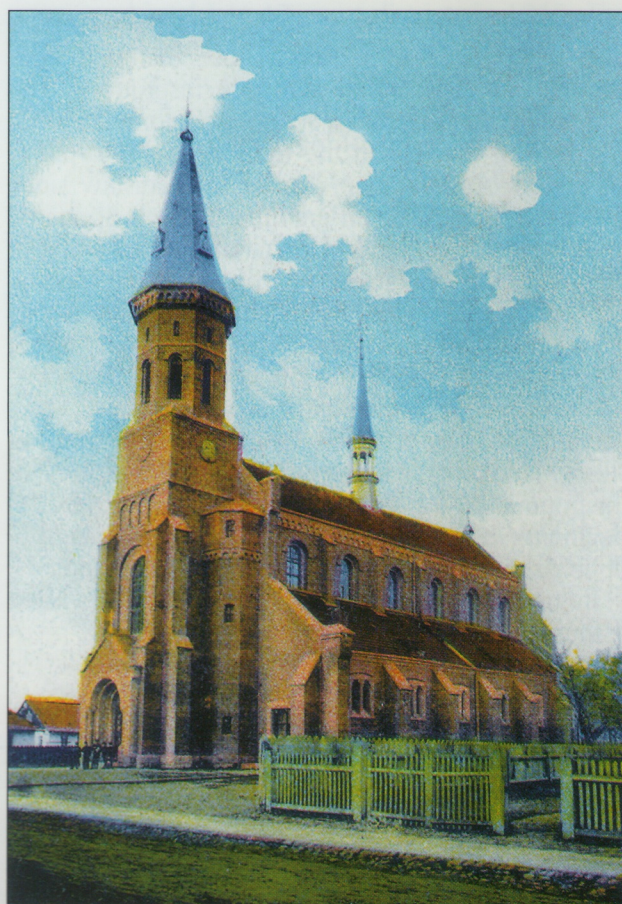

Костел у м. Тлумачі.
 Початок XX ст.
 Roman-Catholic Church in Tlumach town. Beginning of the 20th century

Синагога в м. Станіславі
 Synagogue in Stanislaw

Генріх фон Захер-Масош (1836-1895) – відомий австрійський письменник, драматург, краєзнавець, лицар Хреста Почесного Леґіону, приват-доцент історії Грацького університету. Народився в Львові. Автор новел і повістей з життя галицької вісничі: „Дон Жуан з Коломиї” (1864), „Галицька історія” (1875) та ін., в яких описав красу Карпат, повсякденний побут та етнопсихологію мешканців Галичини.

Arnold von Sacher-Masoch (1836-1895), famous Austrian writer, play writer, Galicia researcher, knight of the Légion d'honneur (Honorable Legion Cross), Privatdozent for German History at Graz University. Author of short stories about life of Galicia province: „Don Juan from Kolomyia” (1864), „Galicia stories” (1875) and others, where he depicted beauty of the Carpathians, everyday life and ethno-psychology of the Galician people.

Galicia. That was implemented in support and development of the national culture, being prompted by the desire to reveal its own historical past and to protect its national language. Progressive intellectuals, predominantly the priests at the beginning, started to do researches and to write literary works, which induced the comprehension of national identity of the Ukrainian people. The activity of *Rus'ka Trytytsia* (Ruthenian Triad) group in 1830-1840 became the turning point in the national revival that introduced the vernacular language into the literature and upheld the ideas of unity (entity) of Rus'-Ukraine.

“Spring of peoples” in 1848, revolution events in several European countries, having reached the Austrian Empire, urged forward the political and national revival processes among the Ukrainian people. The political organization called Chief Rus' Rada (Ruthenian Supreme Council) formed in Lviv during the revolution proclaimed in public the unity of people living in Galicia and Russian Ukraine. There were 50 local Rus' councils under the authority of Chief Rus' Rada working in Precarpathian region in the towns of Stanislaw, Bohorodchany, Bolekhiv, Halych, Kalush, Kolomyia, Kosiv, Rohatyn, Sniatyn and other towns and even villages. Simultaneously, for the first time in its history, the first Ukrainian newspaper *Zorya Halytska* (Galician Star) was published and in Kolomyia theatre performance was played in vernacular

Пам'ятник Адаму Міцкевичу в м. Станіславі, споруджений у 1898 р.

Скульптурна робота Михайла Бринського на будинку колишньої української гімназії у м. Станіславі. Автор – уродженець с. Долина (тепер – Тлумашького району)

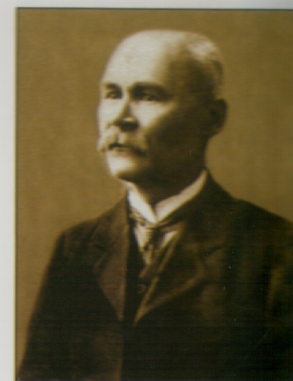
■ < A piece of sculpture on the building of a former Ukrainian grammar school in Stanislav; created by Mykhaylo Brynsky, who was born in the village of Dolyna (now Tlumach district)

Дерев'яна скульптура майстра П. Палайовського з Вірменського собору в Станіславі

■ > Piece of wooden sculpture in the Armenian cathedral in Stanislav; created by P. Palayovsky

Ukrainian. 5 months earlier than in other provinces of the Empire and long before it was abolished in Russia, serfdom was eliminated. 37 Ukrainians (peasants and priests) were elected to the Parliament (Reichstag) summoned in Vienna. Fighting for their national rights against Polish landlords and authorities, Galician Ukrainians appealed to the central Austrian authorities hoping for improving their lives. Abolishment of serfdom opened the way to establishing market relations in industry and agriculture. Peasants became free but they had to pay big redemption to Polish landlords who held woods and pastures that previously were used by peasants. Though the livelihood of the most of the population did not improve much, their life went on and a lot of new plants and factories appeared. But the industrial revolution in Galicia took place much later than in central and western regions of the Austrian Empire.

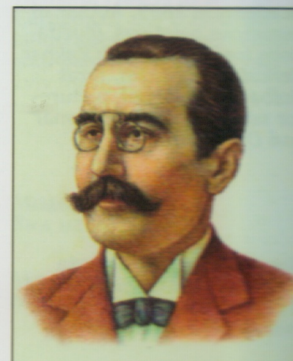

Микола Лисенко (1842-1912) – видатний український композитор, диригент, піаніст, музикознавець, громадський діяч. Підтримував зв'язки з Галичиною, неодноразово бував у краї

■ > Mykola Lysenko (1842-1912), famous Ukrainian composer, conductor, pianist, music researcher, public man. He kept close relations with Galicia and regularly visited the country

Поштова листівка, видана у Львові, присвячена 35-річчю творчої діяльності видатного українського композитора Миколи Лисенка

■ < Postcard printed in Lviv and dedicated to the 35th anniversary of creative activity of Mykola Lysenko, a famous Ukrainian composer

Galicia as well as Bukovyna and Transcarpathian regions still remained the internal colonies of the Empire and served as markets for selling goods and accessible source of raw materials and agricultural products. Such factors as hard social and economic conditions and overpopulation of agricultural areas caused by demographic boom in the second half of the 19th century led to mass emigration of peasants to neighbouring countries and America.

Years of political reaction in 1850s after the defeat of the revolution came to an end. Forced by external and internal political failures, the Austrian Emperor started the reforms of the administrative structure of the Empire. In 1867, it was reorganized into dualist Austro-Hungarian Empire with Galicia and Bukovyna remaining within the Austrian part and Transcarpathian region became a part of Hungary. Political and legal rights of the Ukrainians were stated in the Main

Денис Січинський (1865-1909) – перший український професійний композитор і хоровий диригент у Галичині. 1902 р. у Станіславі заснував першу в Галичині українську музичну школу. 1903 р. став одним з ініціаторів створення спілки співочих і музичних товариств Галичини. Автор опери "Роксолана", кантат хорів, романсів тощо

■ > Denys Sichynsky (1863-1909), the first Ukrainian professional composer and choir conductor in Galicia. In 1902 established the first Ukrainian musical school in Galicia. In 1903 initiated organization of singing and musical society of Galicia. Author of the opera *Roksolana*, a number of cantatas, choruses, romances, et

Ярослав Пстрак. Вихід із церкви. З серії карток "Портрети і жанрові сцени". 1912-1913 роки

Leaving a Church. Yaroslav Pstrak. Collection of postcards Portraits and Genre-Painting Scenes. 1912-1913

Ярослав Пстрак. "Гість в дім – Бог в дім." З серії Різдвяних карток. 1912-1913 роки

Welcomed Guest – Welcomed God. Yaroslav Pstrak. Series of Christmas postcards. 1912-1913

Ярослав Пстрак (1878-1916) – український живописець і графік. Народився у с. Гвіздів на Коломийщині. 1899 року закінчив Мюнхенську академію мистецтв. Автор багатьох картин, ілюстрував твори І. Франка, "Тарас Бульба" М. Гоголя, сатиричні журнали "Комар" і "Зеркало"

Yaroslav Pstrak (1878-1916), Ukrainian painter and graphic artist. Born in the town of Gvizdets, Kolomyia district. Graduated from Munich Art Academy in 1899. Author of numerous paintings, illustrations for many books: Zakhar Kut by I. Franko, Taras Bulba by M. Hohol, pictures for satiric magazines Komar and Dzerkalo

Ярослав Пстрак. Снігова зима (Олекса Довбуш). З серії "Галицькі народні типи". 1912-1913 роки

Yaroslav Pstrak. Series Galician People's Characters. 1912-1913

Ярослав Пстрак. Святий Вввв. З серії Різдвяних карток. 1912-1913 роки

Christmas Supper". Yaroslav Pstrak. Series of Christmas

Яків Оренштайн (1875-1943) – відомий український видавець єврейського походження, політичний діяч, меценат української культури. Народився в м. Коломиї. Закінчив Коломийську німецько-єврейську гімназію. Заснував і був власником видавництва "Галицька накладня" (Коломия, 1903-1914), "Українська накладня" (Лейпціг, 1919-1920 роки). Від 1903 р. видавав популярну книжкову серію "Загальна бібліотека" (до Першої світової війни з'явилося 120 випусків), навчальну літературу, поштові листівки тощо

Yakiv Orenshstein (1875-1943), famous Ukrainian publisher of Jewish origin, politician, patron of Ukrainian literature. Born in the town of Kolomyia. Graduated from Kolomyia German-Jewish grammar school. Founded and owned Galician Publications publishing house in Kolomyia (1903-1914). Since 1903 published General Library popular book series (120 volumes had been published before World War I) as well as school textbooks, postcards, etc

Ярослав Пстрак. Гуцул запалює люльку. 1913 рр.

Hutsul Lighting His Pipe

Модест Сосенко (1875-1920) – український живописець, уродженець с. Пороги (нині – Богородчанського району). Навчався у Краківській, Мюнхенській та Паризькій академіях мистецтв. З 1906 р. жив у Львові. Створив картини "Портрет дівчини", "Автопортрет", "Трембітарі", "Танець", пейзажі Карпат і Далмації, монументальні розписи в приміщенні Вищого музичного інституту імені М. Лисенка у Львові.

Modest Sosenko (1875-1920) Ukrainian artist. Born in the village of Porohy (now Bohorodchany district). Studied at Kraków, Munich and Paris Art Academies. From 1906 lived in Lviv. His famous paintings are *Portrait of a Girl*, *Self-portrait*, *A Dance*, *Trembita Players* as well as Carpathian and Dalmatian landscapes and monumental wall-paintings in M. Lysenko Lviv Musical Institute

Модест Сосенко.
Хлопці на плоті. 1913 р.

Boys on the Fence.
Modest Sosenko. 1913

Модест Сосенко. Дівчина

The Girl. Modest Sosenko

Модест Сосенко.
Вид на Єрусалим

View of Jerusalem.
Modest Sosenko

Гуцульщина – місце відпочинку і творчості видатних українських діячів

Hutsul area – place of recreation and creative work of famous Ukrainian people

Яремче. Готель. Кінець XIX ст.

Hotel in Yaremche. Late 19th century

State Law of December 21, 1867. For example, paragraph 19 ensured the equality of all peoples in the state and their inalienable right for the preservation and development of their nationality and language. The state admitted the rightful equality of all the languages used in education, management and social life of every region of the Empire. The Austrian citizens in accordance with the law could apply to any official body using their own language as well as set up national organizations including political ones, to publish books, support their mass media, to use their mother tongues to speak in the Parliament, Seims, and local government bodies. The status of the Ukrainians in the Russian Empire was totally different.

The Austrian Constitution of 1867, which guaranteed the freedom of speech, publications, meetings and assemblies, with very small limitations, was of a great importance for the development of social life of the Ukrainian people and stimulated the processes of national renaissance. At the same time, the Ukrainians didn't enjoy the equal rights

Михайло Грушевський (1856-1934) – видатний український історик, організатор української науки, діяч політичного життя. У 1894-1914 роках – професор Львівського університету, 1897-1913 – голова Наукового товариства імені Тараса Шевченка. У 1898 р. у Львові вийшов перший том його багатотомної праці «Історія України-Руси». Грушевський був одним з організаторів Української народно-демократичної партії, діяльності в якій він відійшов. Неодноразово відпочивав на Прикарпатті. У 1917-1918 роках очолював Українську Центральну Раду в Києві.

Mykhailo Hrushevsky (1856-1934), famous Ukrainian historian, foremost organizer of scholarship, politician and politician. In 1894-1914 Professor of Lviv University. In 1897-1913 was a chairman of the Ukrainian Scientific Society. In 1898 the first volume of his ten-volume work 'History of Ukraine-Rus' was published. Hrushevsky was one of the organizers of the Ukrainian National Democratic Party but later left this party. At the end of the 19th and the beginning of the 20th century he spent his vacations in the Carpathian region. In 1917-1918 he became a leader of the Ukrainian revolution. Head of the Central Ukrainian People's Republic.

Риворівня (нині – Івано-Франківський район). XIX ст.

Yavorivna village (Ivano-Frankivsk district).

Джерело у Буркуті
 A well-spring in Burkut

Українські письменниці
 Ольга Кобилянська та Леся
 Українка

Lesya Ukrainka and Olha Kobylianska – Ukrainian writers

with the Poles that resulted into the “polonization” of the region. Thus, in 1861 the elections to Galician Regional Seim showed the Polish monopoly on power that strained Ukrainian-Polish relations. Nevertheless, the understanding of the necessity to agree the national interests between the two nations made them to seek some compromises.

Starting from the sixties of the 19th century the national and liberation movement in the country resumed. The leading role in the formation of the Ukrainian nation united by the idea of its own state was played by *Narodovtsi* (Populists) – a group of active Ukrainian politicians and public men.

In September 1868, the Austrian Ministry of Internal Affairs adopted the Charter of the *Prosvita* society that was set up in the same year in Lviv and later on expanded its network in Precarpathian region, largely contributing to the national self-consciousness of the people. In 1881 the *Ukrainian Pedagogic Society* (later referred to as *Ridna shkola* (Native School)) was founded. In 1873 the

Загальний вигляд селища
 Ворохта. Початок XX ст.

General view of Vorokhta village. Early 20th century

Село Буркут біля
 с. Криворівні. Серпень 1901 р.

Burkut village near
 Kryvorivnya. August, 1901

Вулиця Станіславська в м. Надвірній. Початок XX ст.
 Stanislavska Street, Nadvirna town. Early 20th century

...сть Левитський (1859-1941) – адвокат і публіцист, один з найвідоміших українських громадсько-політичних діячів кінця XIX – початку XX ст. Уродженець с. Крилос біля Галича, перемістився на Станіславщину. Закінчив Станіславську гімназію та Львівський університет. Співзасновник і голова Української національно-демократичної партії, депутат австрійського рейхсрату і Галицького крайового сейму, голова Української представницької репрезентації у Відні та Українського сеймового клубу у Львові, перший президент об'єднання українських емігрантів у Галичині – Крайової ревізійної організації. Під час Першої світової війни очолював Головну (згодом – Загальну) українську Раду. У листопаді 1918 р. став першим головою уряду ЗУНР. Після окупації Галичини поляками – член галицького сейму у Відні. 1924 р. повернувся до Галичини, але відійшов від політичного життя, займався різні культурно-господарськими і факховими установами. Автор фундаментальної праці «Історія політичної думки галицьких українців 1848-1914 рр.» (Львів, 1926 р.) та спогадів «Великий рік» (1931 р.)

Дора. Початок XX ст.
 Dora. Early 20th century

Вид околиць м. Болехова. 1912 р.
 Outskirts of the town of Bolekhiv, 1912

Юліан Романчук (1842-1932) – видатний галицько-український громадський і політичний діяч, педагог, письменник і журналіст, багатолітній політичний провідник галицьких українців. Уродженець с. Крилос біля Галича. Ініціатор і голова Народної Ради (1885). Віце-президент австрійського рейхсрату. У 1911 р. обирався депутатом парламенту у виборчому окрузі Надвірна – Делятин – Солотвино – Калуш – Долина

Yulian Romanchuk (1842-1932), famous Ukrainian Galician politician and statesman, professor, writer, journalist; for many years – leader of Galician Ukrainians. Born in Krylos village near Halych. Organizer and leader of the People's Council in 1885. Vice-President of the Austrian Reichstag. In 1911 was elected to the Parliament for Nadvirna, Solotvyno, Kalush and Dolyna district

...st Levytsky (1859-1941), lawyer and publicist. One of the most famous Ukrainian statesmen and politicians of the late 19th century and early 20th century. Born in Krylos village near Halych, moved to Stanislav region. Graduated from Stanislav grammar school and Lviv University. Co-founder and head of the Ukrainian National Democratic Party, Deputy of the Austrian Reichstag and Galician Regional Seim, Head of the Ukrainian Parliamentary Representation in Vienna and Ukrainian Seim club in Lviv. The first President of the Ukrainian National Democratic Party in Galicia – District Revision Union. During World War I headed the Chief Ukrainian Council. In November 1918 became the first head of the ZUNR government. When Galicia is occupied by the Polish, became a member of Galician Government in Vienna. In 1924 came back to Galicia but abandoned political activity. Headed different cultural, business and professional institutions. The author of fundamental work History of Political Thought of Galician Ukrainians in 1848-1914 (published in Lviv, 1926) and memoirs known as The Great

Духовна семінарія в м. Станіславі. 1911 р.
Theological Seminary in Stanislav town, 1911

Юліан Пелеш – перший Станіславський єпископ (1885-1891)
Julian Pelesh, the first Stanislav bishop (1885-1891)

Юліан Сас-Куїловський – другий Станіславський єпископ (1891-1899)
Julian Sas-Kuyilovsky, the second Stanislav bishop (1891-1899)

Руська церква в м. Коломиї (нині – церква святого Михайла УГКЦ). Початок XX ст.
Rus' (Ukrainian) church in Kolomyia town (now St. Michael's Ukrainian Greek-Catholic church). Early 20th century

Андрей Шептицький – єпископ Станіславської єпархії. 1899 р.
Andrey Sheptytsky as a bishop of Stanislav eparchy. 1899

Митрополит Андрей Шептицький. 1904 р. Видатний лідер Української Церкви, один із чільних духовних провідників українського національного відродження першої половини XX ст. Глава Української греко-католицької церкви у 1901-1944. За австрійських часів був також заступником маршала Галицького крайового сейму та членом верхньої палати австрійського парламенту, де відстоював права українського народу
Andrey Sheptytsky, the Metropolitan. 1904. Famous leader of the Ukrainian church, one of the outstanding spiritual leaders of the Ukrainian national and spiritual revival in the first half of the 20th century. Head of the Ukrainian Greek-Catholic church in 1901-1944. In Austro-Hungarian Empire was a deputy chief of the Galicia Regional Sejm Government and a member of the Upper Chamber of the Austrian Parliament where upheld the rights of the Ukrainian people
Греко-католицький кафедральний собор у м. Станіславі. Початок XX ст.
Greek-Catholic cathedral in Stanislav. Early 20th century

Коломийська гімназія (нині – ЗОШ №1), в якій навчалися Марко Черемшина і Лесь Мартович

Kolomyia grammar school (today secondary school # 1) where Ukrainian writers Marko Cheremshyna and Les Martovych studied

Василь Стефаник (1871-1936) – видатний український письменник, майстер експресіоністичної новели. Уродженець села Русів Снятинського повіту, член Української радикальної партії, у 1908-1918 роках депутат австрійського парламенту, делегат від Снятинського повіту на збори Української Національної Ради 18 жовтня 1918 р., які проголосили заснування української держави на етнічних українських землях Австро-Угорської імперії

Vasyl Stefanyk (1871-1936), famous Ukrainian writer, master of expressionistic short stories. Born in Rusiv village, Sniatyn district. Member of the Ukrainian Radical Party. In 1908-1918 Deputy to the Austrian Parliament. On October 18, 1918 was delegated from Sniatyn district to the meeting of the Ukrainian National Council which proclaimed creation of the Ukrainian state on the Ukrainian ethnic terrains of the Austro-Hungarian Empire

Лесь Мартович (1871-1916) – відомий український письменник, громадсько-культурний діяч, доктор права, діяч Української радикальної партії. Навчався в Коломийській і Дрогобицькій гімназіях, на юридичному факультеті Львівського університету, який закінчив екстерном. Редагував часописи "Хлібороб", "Громадський голос". Працював помічником адвоката у містах Галичини. Видав збірки "Нечитальник" (1900), "Хитрий Панько" (1903), повість "Забобон" (1910-1911) та ін. Лесь Мартович разом з Василем Стефаником та Марком Черемшиною увійшли в історію як "Покутська трійця"

Les Martovych (1871-1916), famous Ukrainian writer, public and cultural man, Doctor of Law, member of the Ukrainian Radical Party. Studied in Kolomyia and Drohobych grammar schools and at the Law department of Lviv University. Edited *Khliborob* (Breadmaker) and *Hromadsky Holos* (Public Voice) magazines. Worked as a lawyer's assistant in several Galician towns. Published *No Reader*, *Cunning Panko* collections of short stories, *Superstition* novelette and others. Les Martovych, Vasyl Stefanyk and Marko Cheremshyna were known as "Pokutska Triytsia"

Ілюстрації В. Касіяна до творів Василя Стефаника

Illustrations to Vasyl Stefanyk's short stories. V. Kasyan

Марко Черемшина (справжнє прізвище – Іван Семанюк) (1874-1927) – український письменник, адвокат. Навчався в Коломийській гімназії, Віденському університеті. Захистив докторську дисертацію, займався адвокатською практикою в Делятині (від 1906 р.). В 1912 р. заснував власну адвокатську канцелярію в м. Снятині. Разом з В. Стефаником проводив культурно-освітню і громадську роботу серед місцевого населення. Писав переважно малу прозу. У своїх творах змалював трагічну долю гуцульського села

Marko Cheremshyna (pen-name of Ivan Semenyuk) (1874-1927) – Ukrainian writer, lawyer. Studied in Kolomyia grammar school and University of Vienna. Defended Doctorate Thesis and worked as a lawyer in Delyatyn town (since 1906). In 1912 opened his own lawyer's office in Sniatyn town. Together with Vasyl Stefanyk carried out cultural, educational and public work among the local community. Was mostly a short stories writer. In his stories he depicted the tragic fate of Hutsul countrymen

Василь Стефаник у молодому віці

Госа Косач (Олена Пчілка) та Наталія Кобринська. 1902 р.

Gosach (pen-name – Olena Pchilka) and Nataliya Kobrynska. 1902

Український хор у с. Кобаки, організований 1907 р. Світлина 1912 р.

Ukrainian choir of Kobaky village, organized in 1907. Photo of 1912

Шкільний будинок у Жаб'є (тепер – Верховина). Початкова освіта в другій половині XIX ст. тривала 6 років

School house in Zhabye village (now Verkhovyna district). Training at primary school lasted for 6 years in the second half of the 19th century

Гнат Хоткевич з учасниками Гуцульського театру. 1910-1911-ті роки

Hnat Hotkevych with actors of Hutsulian theatre. 1910-1911

Хор Станіславського "Бояна". 1898 р.

Boyan Choir in Stanislav. 1898

Mykhailo Okunevsky (1858-1937) – Ukrainian statesman and politician. Was born in Horiv village, Hutsul region. Died at Kolomyia grammar school. After graduating from University of Vienna in 1885, worked as a lawyer in Hrodenska town. One of the organizers of the Rus'-Ukrainian Radical Party in 1890, and the Ukrainian National Democratic Party in 1899. For many years – a Deputy to the Seim and Austrian Parliament at the end of the 19th century and beginning of the 20th century. Defended the rights of political prisoners, including a famous trial of Sichynsky's in 1908. Was a member of the Ukrainian National Council ZUNR (UNR) in 1918-1919 and commissar in Horodenka district. During the interwar period worked as a lawyer, headed the department of the "Prosvita" society in Horodenka.

Mykhailo Okunevsky (1858-1937), Ukrainian statesman and politician. Was born in Horiv village, Hutsul region. Died at Kolomyia grammar school. After graduating from University of Vienna in 1885, worked as a lawyer in Hrodenska town. One of the organizers of the Rus'-Ukrainian Radical Party in 1890, and the Ukrainian National Democratic Party in 1899. For many years – a Deputy to the Seim and Austrian Parliament at the end of the 19th century and beginning of the 20th century. Defended the rights of political prisoners, including a famous trial of Sichynsky's in 1908. Was a member of the Ukrainian National Council ZUNR (UNR) in 1918-1919 and commissar in Horodenka district. During the interwar period worked as a lawyer, headed the department of the "Prosvita" society in Horodenka.

Народна школа, м. Калуш, початок XX ст.

Public school in Kalush town, early 20th century

Буквар для народних шкіл у Австрійській державі, виданий у Львові 1871 р.

ABC book for public schools in the Austrian Empire. Published in Lviv, 1871

Українська гімназія в м. Рогатині. 1909 р. У ній працювали І. Крип'якевич, А. Лотоцький, А. Крушельницький та ін.

Ukrainian grammar school in Rohatyn town. 1909. Famous Ukrainian professors: I. Krypyakevych, A. Lototsky, A. Krushelnytsky and others worked there

Shevchenko literary Society was founded and after reorganization into the Shevchenko Scientific Society in the 90s it became the acting Ukrainian Academy of Sciences. In May 1900 in the village Zavallia in Sniatyn district the first Sich society was set up. The Sich movement laid the foundations for organization of the first Ukrainian military units. At the turn of the 20th century the first Ukrainian cooperatives, banks, insurance companies were started.

While in Russian Empire after the well-known Valuyev's Decree of 1863 and Emsk Decree of 1876 the Ukrainian language and Ukrainian publications were totally forbidden, in Galicia Ukrainian books and press were published with no limitations (Meta (Goal), Nyva (Field), Pravda (Truth), Dilo (Business) and many other newspapers and magazines). Kolomyia was a very big and important publishing center during the Austrian period.

In Russian Empire at the beginning of the 20th century there were none of the Ukrainian public schools, while almost 3,000 schools functioned in Galicia before World War I.

The relations with Ukrainian public, political

Село Микуличин.
Вид у напрямку млина

Mykulychyn village.
View of the mill

Чоловіча школа
в м. Горodenці

Men's school
Horodenka town

and cultural men of the rest of Ukraine were of great importance for the processes of Ukrainian national revival movement in Precarpathian region. The village of Kryvorivnya (nowadays Verkhovyna district, Ivano-Frankivsk region) at the end of 19th and beginning of the 20th centuries was the favourite place for both recreation and creative activities of a great number of famous writers, scientists and public men. Mykhaylo Hrushevsky, Volodymyr Hnatyuk, Mykhaylo Kotsyubynsky, Lesya Ukrainka, Hnat Hotkevych as well as Ivan Franko, Vasyl Stefanyk and others used to come to spend summer vacation there.

Rus'-Ukrainian Radical Party, the first in the history

of Ukraine mass political party (leaders – I. Franko, M. Pablyk) appeared in 1890 in Galicia and later on in 1899 the Ukrainian Socio-Democratic Party, the Ukrainian National Democratic Party were organized. The three parties set the goal of independent and united Ukrainian state. The local departments of the parties legally functioned at the beginning of the 20th century in many settlements of Precarpathian region and a lot of political leaders came from this region.

The general elective law for the elections to the Parliament was adopted in Austria in 1907. As many as 30 Ukrainian deputies were elected to the Austrian Reichstag in Vienna. The Vienna Parliament was formed and func-

Боротьба за український університет. Пам'ятна поштова листівка, присвячена судовому процесу на українською молоддю у Відні. Вересень 1907 р.

Struggle for the Ukrainian university. Memorial postcard dedicated to the trial of the Ukrainian young people in Vienna. September, 1907

ська лікарня в Коломиї, побудована в 1903 р., так званий Великий шпиталь або генеральний шпиталь. У ті роки був головним лікувальним осередком міста

own hospital in Kolomyia built in 1903 and known as large hospital or General spital. For many years remained the main health care institution in the town

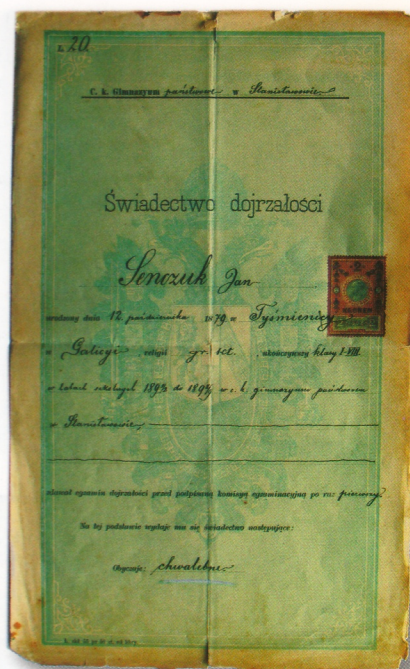

Мелітон Бучинський (1847-1903) – голова Станіславської філії товариства „Просвіта”. Працював адвокатом у м. Станіславі, займався громадською діяльністю, листувався з відомим українським діячем Михайлом Драгомановим

Meliton Buchynsky (1847-1903), head of Stanislaw department of the Prosvita Society. Worked as a lawyer in Stanislaw, participated in public life, corresponded with a famous Ukrainian statesman Mykhaylo Drahomanov

естат зрілості, виданий після закінчення Станіславської гімназії в 1899 р.

school-leaving certificate issued at Stanislaw grammar school in 1899

Патент вчительки, що давав право на викладання в народних школах. Виданий екзамінаційною комісією в м. Коломиї 1909 р.

Teacher's patent which granted the right to teach at public schools. Issued by Examination Commission in the town of Kolomyia, 1909

начально-виховний осередок сестер-урсулянок Коломиї (нині – Коломиська гімназія імені Русівського). Займався тою і вихованням у дусі міщанської віри місцевого цтва. Початок ХХ ст.

ursula Educational and Raising School in Kolomyia (now M. Hrushevsky myia grammar school). Institution followed catholic principles of education for

Будинок Кирила Геника
в с. Нижній Березів на
Косівщині, в якому 1880 р.
деякий час жив І. Франко

The house of Cyril Genyk
in Nyzhniy Beresiv village,
Kosiv district. I. Franko lived
there for some time in 1880

Хата, де народився Михайло
Павлик. Сучасний вигляд

The house where Mykhaylo
Pavlyk was born. Modern ap-
pearance

Мирослав Січинський (1887-1979) – український громадський діяч, був членом Української
соціал-демократичної партії. За вбивство у Львові галицького намісника А. Потоцького
в 1908 р. (за розправу місцевої польської адміністрації над українськими селянами і
фальсифікацію парламентських виборів) був заарештований і засуджений до смертної кари,
заміненої 20-річним ув'язненням. 1911 р. втік із в'язниці у м. Станіславі й виїхав за кордон

Myroslav Sichynsky (1887-1979), Ukrainian public man, a member of the Ukrainian Social-Demo-
cratic Party. When procurator of Galicia A. Potocki was assassinated in 1908 (because of the brutal
massacre of the Ukrainian peasants by the local Polish administration and rigged-off Parliament
elections), he was arrested and sentenced to death but then the verdict was substituted by
20 years of prison. In 1911 he escaped from Stanislaw prison and emigrated abroad

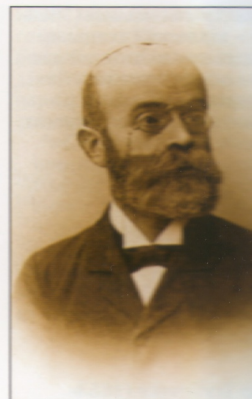
Іван Франко (1856-1916) –
видатний поет, письменник,
громадсько-політичний діяч,
національний ідеолог. Був
одним із лідерів радикально-
го руху в Галичині останньої
третьої XIX ст., що особливо
поширився на Покутті. Його
життя і творча доля були
тісно пов'язані з Прикарпат-
тям. Каменяр неодноразово
бував у Станіславі, Коломиї,
Калуші, Косові, Снятині,
Долині, Галичі, Болехові та
інших місцях краю

Ivan Franko (1856-1916), famous
poet, writer, public and political
man, national ideologist. Was
one of the leaders of the radical
movement in Halychyna in the
third part of the 19th century,
which was especially wide-spread
in Pokuttia. His life and creative
work were closely connected
with Pry-Carpathian region.
"Kamenyar" (Franko's nickname)
regularly came to Stanislaw,
Kolomyia, Kalush, Kosiv, Snyatyn,
Dolyna, Halych, Bolekhiv and
other locations of the region

Михайло Павлик (1853-1915) –
громадсько-політичний діяч,
письменник і публіцист, один
із лідерів радикального руху в
Галичині, співзасновник Русь-
ко-української радикальної
партії (1890 р.) та її голова до
1899 р., дійсний член НТШ.
Народився в с. Монастирсь-
ка біля Косова

Mykhaylo Pavlyk (1853-1915),
public man and politician,
writer, publicist, one of the
leaders of the radical movement
in Galicia, co-founder of the
Rus'-Ukrainian Radical Party
in 1890, active member of the
Shevchenko Scientific Society.
Born in the village of Monasty-
ryska near Kosiv

Микола Ганкевич (1869-
1931) – активний діяч
робітничого руху, засно-
вник і лідер Української
соціал-демократичної партії
Галичини й Буковини. 1914
роки – голова партії.
Уродженець м. Снятин

Mykola Hankevych (1869-
1931), active leader of work-
ing movement, founder and
leader of the Ukrainian So-
cial-Democratic Party of Galicia
and Bukovyna. In 1909-1914
headed the party. Born in
Sniatyn town

Вулиця Вірменська
в м. Снятині. 1899 р.
Virmenska Street
in Sniatyn, 1899

Кирило Трильовський (1864-1941) – відомий галицький громадсько-політичний діяч, один з основоположників та лідерів Української радикальної партії, засновник першого товариства "Січ" у с. Заваллі на Снятинщині (1900 р.), згодом – генеральний отаман "Січей", з яких напередодні Першої світової війни виросли парамілітарні організації Українських січових стрільців. Посол австрійського парламенту та Галицького сейму

Kyrylo Tryliovsky (1864-1941), famous public man and politician of Galicia, one of the founders and leaders of the Ukrainian Radical Party, organizer of the first. Sich organization in the village of Zavallya in Sniatyn district (1900). Later became Chief General of Sich organizations that were forerunners of military Ukrainian Sich Riflemen organizations before World War I. Ambassador (Deputy) to the Austrian Parliament and Galician Seim

Січовики в с. Ілинцях Снятинського повіту. Початок XX ст.

Sich Riflemen in the village of Ihlyntsi of Sniatyn district

„Вежа-дзвіниця” у виконанні печеніжинських січовиків

Bell Tower performed by Pechenizhyn Sich dancers

Січовики з Печеніжина

Sich dancers from Pechenizhyn

„Січ” у Городенці (перший зліва у другому ряді на фото – Василь Стефаник)

Sich in Horodenka (first on the left in the second row is Vasyl Stefanyk)

tioned in much more democratic way in comparison with the Galician district Seim where the outdated election system was preserved and therefore the power was engrossed by the Poles, mainly big landlords.

Thus, it was only natural that when World War I began in 1914, the leading Ukrainian political forces in Galicia unanimously supported the Austro-Hungarian Empire. The Manifest by the Chief Ukrainian Rada of August 03, 1914 called the Ukrainian people up "to fight for the state in which the Ukrainian nationality would enjoy most of its freedom". Due to the permission of the Austrian authorities, the legion of *Ukrainian Sich Riflemen* (USS) was organized becoming the forerunner of the Ukrainian national army. It also played a sig-

„Січ” у Микитинцях на Косівщині

Sich in Mykytyntsi village in Kosiv district

Старшина „Січі” в Ямниці поблизу м. Станіслав. 1908 р.

Sich commanders in Yamnytsia not far from Stanislav. 1908

nificant role in the national liberation struggle.

It is characteristic that even in conditions of actual Habsburg monarchy disintegration in autumn 1918, most of the leading Galician politicians were not inclined to break relations with Austria. On October 19, 1918, Ukrainian Constituent Assembly in Lviv made a decision to create Ukrainian State on the western Ukrainian terrains. The threat for Galicia to be seized by the Poles and included into the restoring Polish state made the Ukrainian leaders undertake decisive steps. On November 01, 1918, in the western Ukrainian lands the national democratic revolution began. As soon as November 13, the Western Ukrainian People's Republic (ZUNR) was proclaimed and the bottom line

Іван Сандуляк (1845-1926) – селянин з с. Карлова Снятинського повіту, активний діяч Української радикальної партії. Посол Галицького сейму у 1908-1913-х роках

Ivan Sanduliak (1845-1926), a peasant from Karlove village, Sniatyn district. An active member of the Ukrainian radical party. Ambassador (Deputy) to Galician Seim in 1908-1913

was drawn in the Austrian period of the history of this part of Ukraine: a new historic stage, that of the national state, was set about.

Січове свято у Станіславі 1910 р.

Sich festival in Stanislav. 1910

Цісар Франц-Йосиф I та спадкоємець престолу Франц Фердинанд, убитий 28 червня 1914 р. у Сараєво, що й стало приводом для розв'язання Першої світової війни

Emperor Franz Josef I the heir to the throne, Archduke Franz Ferdinand, assassinated in Sarajevo on June 28, 1914; this lead to World War I

Вільгельм-Франц Льотрінген Габсбург (Василь Вишиваний) (1895-1948) – онук австрійського імператора Франца-Йосифа, полковник Легіону УСС, прихильник українського національного відродження

Wilhelm Franz von Habsburg Lothringen (pen-name: Vasyl Vyshyvanyi) (1895-1948), grandson of the Austrian Emperor Franz Josef I, colonel of the Ukrainian Sich Riflemen (USS) Legion, supporter of Ukrainian national revival

Вступ австро-угорських військ на Прикарпаття, що в перші місяці війни опинилося під російською окупацією. 1915 р.

Entrance of the Austrian and Hungarian troops in Precarpathian region, which was occupied by Russia in 1915

Фото українських вояків на поштової листівці. Січень 1915 р. На звороті підпис: "На спомин краянам Надвірнянським від призначених на смерть"

Photo of the Ukrainian soldiers on the postcard. January, 1915. On reverse, there is a handwritten message: "As a memento to our countrymen in Nadvirna from those doomed to death"

Д. Зінкевич у формі австрійського вояка (загинув 1914 р.)

D. Zinkevych wearing an Austrian uniform (killed in 1914)

Бой в Карпатах. Поштові листівки періоду Першої світової війни

Battles in the Carpathians. Postcards of World War I

Відступ російських військ з Прикарпаття 1915 р.

Retreat of Russian troops from Precarpathian region in 1915

Поштова листівка часів Першої світової війни з пісню "Бо війна війною"

Postcards of World War I with a printed song *A la guerre comme à la guerre*.

Атака уланів під час боїв над Прутом

Uhlans' attack in a battle near the Prut River

дослідник австрійського престолу Карл Габсбург на чолі сотні УСС

he heir to the Austrian throne Karl Habsburg at ceremonial review of Ukrainian Sich Riflemen (USS) regiment

Січові стрільці на бойових позиціях

Sich Riflemen in a battlefield

Січовий обоз на позиціях. 1916 р.

USS wagon train at the position. 1916

Січовий обоз. 1916 р.

USS squad. 1916

УСС на вишколі. 1916 р.

Technical training of the USS. 1916

УСС. Емблема 1916 р.

USS emblem 1916

Поштівка з серії
"Українське січове військо
у світовій війні". 1915 р.

Postcard series *Ukrainian
Sich troops in the World
War*. 1915

Іван Боберський (1873-1947) – професор, ідеолог, організатор і провідник українського сокільського руху, голова „Сокола-Батька” в 1908-1918-х роках

Ivan Bobersky (1873-1947), professor, ideologist, organizer and leader Ukrainian *Sokil* movement (scout-like, paramilitary sport and cultural groups of young people), head of *Sokil-Father* organization in 1908-1918

Сотня УСС. 1916 р.

USS cavalry. 1916

Сотня Андрія Мельника.
1915 р.

Sotnia of Andrii Melnyk.
1915

Семен Горук (1873-1920) – отаман УСС, сотник. Уродженець м. Снятина, випускник Львівського університету

Semen Goruk (1873-1920), USS otaman, sotnyk (commander of a detachment comprised of 100 riflemen). Born in Sniatyn town, graduated from Lviv University

Пам'ятник стрільцям на горі Ключ

A monument to Sich Riflemen on Klych Mountain

Український легіон під Золотою Липою. Стежа виглядає противника

Ukrainian legion near Zolota Lypa. Guards are watching the enemies

Стрілецька чота. Оголошення бойового завдання

Sich Riflemen detachment. Listening to the order

Військові трофеї українських січових стрільців після битви під Семиківцями (2 листопада 1915 р.)

Military trophies of Ukrainian Sich Riflemen obtained in the battle near Semykivtsi village (November 2-3, 1915)

Чота УСС на стежі в Карпатах. Зима 1914-1915 роки

USS detachment in the Car-

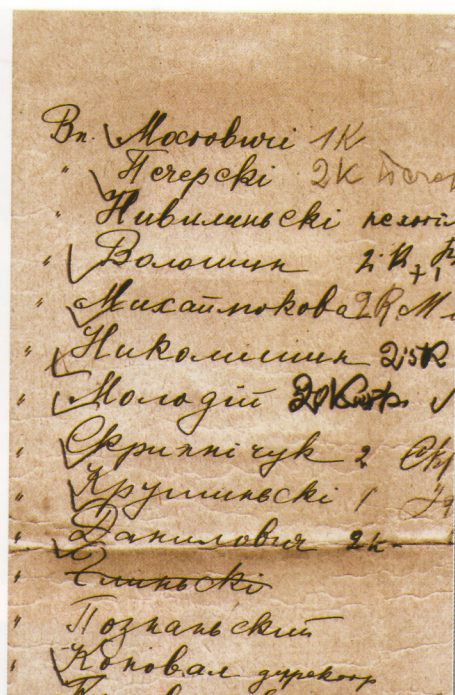
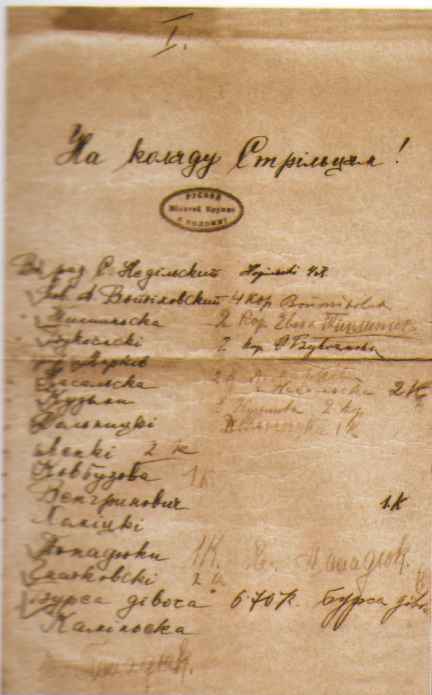
Старшини сотні Дмитра Вітовського: зліва четар Г. Трух, сотник Д. Вітовський, четар О. Левицький, хорунжий Г. Іваненко. Славське, 1915 р.

Commanders of Dmytro Vitovsky's detachment:
On the left – (chetar) sergeant H. Trukh, Sotnyk (lieutenant) Dmytro Vitovsky, Sergeant O. Levytsky, Lieutenant H. Ivanenko. Slavske village, 1915

Олена Стефанів (1892-1963) – хорунжа УСС

Olena Stefaniv (1892-1963), lady lieutenant of the USS

На коляду стрільцям. Список добровільних пожертв, зібраних Українським жіночим гуртком у Коломиї

Christmas charity for Sich Riflemen. A list of donation collected by the Ukrainian women's society of Kolomyia town

Січові стрільці. Лютий 1915 р.

Sich Riflemen. February, 1915

Поранені в боях січові стрільці

Sich Riflemen wounded in battles

Гора Маківка, 8 березня 1915 р. Друга зліва на світліні – Олена Степанівна, крайня справа – Софія Галечко, у центрі – Іван Чмол

Mount Makivka. March 8, 1915. Second on the left is Olena Stepanivna, first on the right is Sofia Halechko (USS lady officers). Ivan Chmola is in the center

Солдата
dream of a soldier

Солдатські долі.
Поштові листівки періоду
Першої світової війни

■ ◀ ▶
Soldiers' fates.
Postcards of World War I

Голгофа. Поштова листівка
часів війни

■ ◀ ▶
Golgotha.
Postcard of World War I

Селянська родина
Peasant family

Біженці з Галичини, яка стала тереном бойових дій між австро-угорською і російською арміями. 1916

Refugees escaping from Galicia, which became military operations zone between Austro-Hungarian and Russian armies. 1916

